

30363 వ్రతి దినము వ్రత టిం వ (బడును.

Vol. 3. } వ్రత్త పట్టణము 1922 వ సం॥ నెవ్వెంబరు నెల 28-వ తేది గురువారము } No. 150
వంపుటము 5 } ఈ పత్రిక వ్రత పత్రిక, అవ్వయజమాన శుద్ధ సప్తమి 2. } నంచిక ౧౫౦

అమృతాంజనము అన్ని

నొప్పలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీ తో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 వ్రతయింటనుండదగినది.

అమృతాంజనము లోకప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొప్పలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమునాదిగల మాయమందుగాదు. పక్షులుమందులవలన మోసముగలుగును. కంచభాషచిటిని చూచుకొనిన మోసముగలుగుదులమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను వెలసినవి.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక, నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

సిద్ధమకరద్వజ (భైషజ్యరత్నావళి 920 పుట)

ఇది ఆయుర్వేదములలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందియున్నది. ఇందు కుడిచేసిన రసము, బంగారము, కస్తూరి, కన్నులము, మొదలగు వివిధరస ద్రవ్యములు చేరియున్నవి. వై గ్రంథములలోని యోగము ప్రకారము నిర్మింపబడిన మూలకము.

లో శ్వేచ్ఛానారవిచారాః పక్షవాదివ్యవస్థితే : మధాయాః కాంతిజననః కామోద్దీపకస్యచోక్తః

అర్చి, ఆయుర్వేదమున వృద్ధిచేయును. శరీరమునకు శాంతినిచ్చును. హేమ్యుగ ధాతుపుష్టికేసి కామోద్దీపనము కలిగించును. అతిమూత్రము, తీయ, సుఖిలోగములు, మొదలగు ధాతుక్షయకరములగు వ్యాధులలో హేమ్యుగ సుపయోగకరము. ఈ పయోగించువిధానము మండలీ బంధువును. రూ 25 మాత్రలు రూ 6-0-0

అంధ్రకాయ శ్వేద ఫార్మసీ (లిమిటెడ్) వసూలైన మూలధనము 1,12,925.

డాక్టరు ఆనంట లక్ష్మీవతి బి. యే., ఎమ్. బి. సి. యమ్. గారిచే స్థాపించబడినది.

19 హాస్కోడ్డు మోటురోడు, మద్రాసు.

వర్షముగ రియాయతులైన కాస్త్రీమూలకములకు పుష్టినిచ్చు. క్యాటలూరు ఉచితముగా పంపబడును.

మోసపుమందుల వలనను, ఇతరులు కూడ ఇదేమోస్తరుగా చేయుచుండుట వలనను

మోసపోకును.

- (బాంబిలు:—
- (1) 149, హైకోడ్డు తిరువళ్ళీక్కోటి మద్రాసు,
 - (2) హైకోడ్డు, తిరువతి,
 - (3) 405, టంక శాలవీధి, మద్రాసు.

మనోల్లా సిని

ఇది ఆయుర్వేదము, గానము నుత్పత్తికేయము తత్వయంత్రము. వస్తు కాస్త్రు వేత్తలచే కి పైకెట్టబడి, మిగుల అనంబము కల్గించు సాధనమిదియొక్కటియే. ఎట్టి దుర్బల సంతతులైన వను, సూక్ష్మశీత్యముచే కరిగిపోవు హిమము కలె, యా దివ్యగానముచే వాగ్గీంపబడక మానవు.

లేడీ అండ్ జేస్ టిల్ మెన్ గెడియారము

ఈ గడియారము సుందరమును, కాలమును ౫8 గా చూపించు తగినది. బ్రోచిట్రాలు 6-0-0 బ్రోచిలేక 5-8-0

మ్యా నేజరు-రవీనా అండ్ కో,

హోమ్లూకు, నెం 1249 బరు, మద్రాసు.

సర్వవృశ్చిక విషనంజీవిని (రిజిస్టర్డ్)

రేలుకుట్టిన తరువాత ఈ కొవధము వాడిన విషమును తీసివేయుటయేగాక బాధ ను పూర్తిగా పోగొట్టును. వెల పాకెట్లు రు. 0.8-0 పోస్టేజి 0.6-0, 4 పాకెట్లు రూ. వారికి పోస్టేజి ఇవాలం. 1 డబ్బా ప్యాకెట్లు 5.0-0. పోస్టేజి ఇవాలం.

చిగునామ:— రాజలక్ష్మీ కంపెనీ,

నెం. 44 నంబులయ్యనూ పేట, మద్రాసు

మదనకామేశ్వర లేహ్యము

దుర్బలలనాటికి సంకేతి:— మహాము, విక్రాంత, శుక్ల వస్త్రము, విశ్వరూప్, అతిమాత్రము, మొదలగు వాటిని హరించి మంచి కలమును, యశస్వమును, కాంతిని, వీర్యవృద్ధిని, సంతాన పూప్తిని, కలిగించు వ్యవసాదము. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 రు వచ్చి రు 1-4-0. వి. పి. చార్జి 0-8-0 (3851)

కోవాపుష్ప లేహ్యము:— ఇది మలబద్ధమును పోగొట్టి కాల విశేషమును చక్కగా కలిగించుటలో అమృతప్రాయము. 15 రు వచ్చి రు 0-10-0, వి. పి. చార్జి 0-7-0. [1] పి. టి. పి. అంబుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, చెరికేపే, నల్లూరుపల్లె.

గంధర్వకళ

వీర్యవృద్ధికి వేరు పొందినది

ఇది గంధర్వలచే కనికెట్టబడినది. గంధర్వలచే వాడె బడినది. గంధర్వలచే మానవుల కనుగ్రహించబడినది. కావుననే దీనికి గంధర్వకళ అని పేరు. ఆమోఘము. నలుబది రెండు రు. ధన 3-0-0 అం మాత్రమే.

గంధర్వఫార్మసీ, రాయవరం, గోదావరిజిల్లా

ఈ గడియారము

కత్తికట్టలు — చాకులు

కప్పుతాళములు.

అంధ్రపాదములచే వేయబడినది. ప్రాశస్త్యహింపును.

నెంబునె ధరల క్యాటలూరుకు వ్రాయును.

వి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో

కట్టరు అండ్ లోక్ గుకర్ణు etc.

వెదాపురం. (గోదావరిజిల్లా)

కెత్తిగాధ్ అడ్రెసు: "ఇంద్రనీలు" వెదాపురం.

పాద్యమైంతనవచ్చు తమ్మువగా నుంకముల విధించిన చాణూసు
సంతక్షణ యనవనరమైన వస్తువులపై పన్నును విధించు నట్టికాన
ము ట్టాళ్ళ బోర్డువారికి సంబంధముండదు. అది నేతీయ్యవశాత్తూ
రములనుబట్టి మార్పు చెందుచుండవచ్చును.

పద్యానిని, క్లావర్ డ్రైమన్, యెస్
వర్చుల, సాదా బొటామణి, హుమన్
వంశర, పార్శ్వ, బొంబాయి, శివంత్యుల,
రాజావతి, నశ్ యిని మంకూరూరు మేం
దలగు రకముల గాజులు అన్ని సైబలు
లోను ప్లామటో సిద్ధముగానున్నవి.
ఇప్పుడు లేనివో తినుకొని ప్రేతము
వాపసియగుచును.

ఉమి-శి రామయ్య శెట్టి,
(1842) గురుస్వామి శెట్టి
మరియు వ రకులు దేవాచార్యులు.

ఇది కట్టలేని ఇట్టడిచే హిందూ
దేవతల కర్మాగారమునంద. వేయ
వందలది.

దీనిలో రెండు ప్రొఫ్యువత్తులను
పట్టుకును మొరలుగలవు. వ్యాకింగు
వి. పి. ఖర్చులతో సహా 1-5 ధర
రూ. 10-4-0 లు మాత్రమే.

క్రొత్తవత్తి మొరలు లేకుండా
 ఈదువత్తుల నుండు మొర కావల
 సివనాదు వివరముగా తెలిసిన ఆ
 వ్ర కా ర ము గా తియూదు తేసి
 పంపబడును.

ఈ తోడముఖ ఇంగ్లీషులో చాటువలెను.

S. RAMA Aiyer,
P. O. No 238, Calcutta.

A black and white illustration of a vintage open-top automobile, likely from the 1920s or 1930s. The car is shown from a side profile, facing left. It has large spoked wheels, a prominent front grille, and a spare tire mounted on the side. Two people are seated in the car: a driver in the front and a passenger in the back. The car is depicted in a simple, stylized manner with bold lines.

ఈ పాఠశాలలో విద్యార్థులు 100 కూపాదులు
 పట్టిన, 2 మాసములలో మోటారు డ్రైవరుగా
 కియాపై సర్టిఫికేట్లు గవర్నమెంటు లైసెన్సు
 పొందగలరు. బస్ దొరకును. (11)

GALLEY'S MOTOR INSTITUTE.
Post Box No. 1004, Kilpauk Madras.

క్రొత్తకాంపు ఫర్మి చర్చాల

సామూసులు మేల్తనది. ధరలు నరసము.
 తిరుమనాడు కాటలూగు నిమిత్తం వ్రాయించెడి.
 1. వీరాసామినాయుడు అందుకో,
 నరసారావువేట. గుంటూరుజిల్లా.

గదేరియా

అను సూక్తిని సమీక్షించి తేలికగా
 ఉన్నందు వేదు. పీఠికాలో "మన దేశ
 పరిపాలన, కేంద్రపు, ప్రభు, అను మాది
 విధముల ను X ర్" X మాను మాది
 ప్రాంతాలలో మానును. స్త్రీల విముక్తి
 వ్యాధులకు కూడ ఇది రాక్షసము.
 (1261) చదువు 13 సం 2-4-0

సంధర్మ ఫార్ములే, రాయవరం (గోదావరి జిల్లా.)

మొనాదీయ యల్ప హరియము

భారతదేశయాత్రిక విచారణ సంఘమునాం నివేదిక ఆ
 ప్తయై పెట్రోబండు 25 వ తేదీనుండి విశ్రయమునకు కలకత్తా
 గతుర్న మెంటు ముద్రణాలయము వద్ద గారి, ఇతర ముద్రాపకుల
 దగ్గర నిర్దేశము.

హిమసంఘమువారు తద్రతకన్య విధియు కర్ణాటక సూక్తి
యు, ఇంగ్లీషులో ప్రభుకన్యకర్ణాటక వర్ణనయు విషయమును
సూక్తియు శిఖాస్థల జేయుటలను గొర్రుబడియుండిరి.

సమస్త భారతీయ వాచకములు.

భారతి ప్రభుత్వమువారి వర్తక ప్రా. పన్నునుగూర్చి ఈ పంఠమువారి రీతిని విభజన అభిప్రాయపడిరి: ఈ వివేచనలో తెలుపబడిన మార్గముల ననుసరించి, భారతదేశ మేమిలాభముల నిమిత్తమై, జాగ్రత్త, సరితీరవిధానము నమలులో నుంచిన నని మా అభిప్రాయము" స్వచ్ఛాభ్యాసానమునకన్న సరితీర విధానము నెడలనే యనుసారాభిప్రాయము స్పష్టముగను వివరముగను, 4, 5, 6 వ అధ్యాయములందు నివేదించబడియున్నది. భారతదేశ పరిశ్రమలు దేశవైకల్యమునకును, జనతాపశ్చయమునకును, దైనిక స్వసామములకును లభిపట్టు అభివృద్ధిగాంచలేదు. భారతదేశపరిశ్రమల వధికముగ పెంపొందించుటకును, అనేకవిధముల భారతదేశమునకు సౌకర్యములేర్పడును. పారిశ్రామికాభివృద్ధి శీఘ్రముగ జరుగుట కనుసారపరిస్థితులు ఇదనియు, సంరక్షక పన్నులను విధింపనితే అభివృద్ధి సత్ఫలముగ గన్వింపదనియు నియాపింపబడిన వర్తకపన్నులను జాతీయ నాయకత్వములను లభించెడి యధికారదాయమును జూచిన సంరక్షణ మానశ్శక్తినయియు విదితమగుచుండును. ధరలు హెచ్చుదలవలన కలిగిడి భారమును పరిశీలించబడినది. పరిశ్రమల నిర్ణయమును, పరిశ్రమల పరిమితి నిర్ణయమును జాగ్రత్తగ గమనింపవలసిన యెడల దేశమునైపిడి భారమును ప్రజలు చుస్సహించునని యుంచెను. భారతి ప్రజలు సంరక్షక విధానము నెడల గట్టిపట్టుదలతోనున్నను, ఆర్థిక లాభనిమిత్తమైనను ఈ నివేదిక యందు నూచింపబడిన విధానమును గమనించుట మావశ్యకము.

నివేదికయొక్క కూచించబడిన విధానమంతయు విచక్షణ
విర్ణయము ననుసరించి యుండును. అవివేకపు విచక్షణచుకుచో
జనశామ్యశ్రమమునకు గలుగునట్లు చూపారముగ నుండును. అందు
వలననే యొకపటంభము వారు కోరుచున్న వ్యాపారమునకు సరి
భుము - టారిఫ్ బోర్డు - విషయమై తాత్కాలికముపడినది. ఈ టారి
ఫ్ బోర్డు విచక్షణతోటి విధానము ననుబట్టి నుండును. 17-వ
అధ్యాయమునందు - టారిఫ్ బోర్డునందు సభ్యులగు వారును
సుప్రసిద్ధులును వగు మువ్వనూ సభ్యులుండవలెను. అబోర్డు కాశ్యత్త
యగు నుండవలెను. సంతకటని ఏయేకన్తపులకు గావలెనో తెలుపు
టయే టారిఫ్ ఏకధముగ జరుగుచున్నచో చూచుచుండుట
యే, వ్యాపార విధానము నే విధముగ నుంచవలెనో అప్పటి
కిప్పుడు ప్రభుత్వమునకును గావనవలెనను తెలుపుటయే వారి
కార్యభాగముగ నుండును బోర్డువారి కార్యములు శిఫార్సులయొ
పమన నుండునో నాటి యే తర్జువుల గూఢమున నుండవు. అయి
నను బోర్డువారి శిఫార్సులు పరిశీలనకు అన్నియు ప్రకటింపబడు
చుండుట యవసరమని తెలుపబడినది.

అవార్డు

7. ఆ తర్వాత మహావంశ పూర్వ జ్యోతిర్ కావ్యశిల్పకావల
ముగ్గు మూర్తిమూల పావ్వి యుగావారింబుడెను. సంగ్రహ
వోలెడి పద్ధతయైదల యెండవలసిన మూడు లక్షణములు ఈ
విధమున నున్నవి.

(ఆ) ఆ పత్రికను పూజిద్దమని పోషింపములు కల
వనియు;

(ఆ) సంగత్యం తమను పరిశ్రమ యభివృద్ధి గాంచుట
ను సమర్థింపు. అతిమతిగాంచినను సత్కరముగ నుండదనియు:

(ఇ) చివరకు సంవత్సరం లేకున్నను ఆపరిశ్రమ ప్రపంచ స్థాితికి తాత్పర్యమును, రుజువు చేయవలసియుండును.

ఈ సామ్రాజ్యవిభంధనలే గాక చాళీయసంరక్షణ కనపరచుచున్న పరిశ్రమలను, భారతదేశములో అభివృద్ధి అననుకూలత లేని పరిస్థితులను సాధ్యమైనంతవరకు బాగుగ సంరక్షించుట కలయును. ముడిపదార్థములు సాధ్యమైనంతవరకు వితమున చేయింపవలెను. భారతదేశ పరిశ్రమల కుపయోగపడెను యంత విస్తృత కనువులపై

సాక్షికము కాభివృద్ధి విశముఖముగ నుండవలెనన్న నెరి
దేశముకములేగాక మరి యేమీను యననములో అది యన్ని
యు కి న ఆధ్యాయమునందు వివరింపబడిన. ప్రాథమిక :
ద్యయెడల నింకను శ్రద్ధవహింపవలెను. కార్మికుల దురుకుదనము
ను జాప్తిచేయుట కింకను సాధనముల జూపవలెను. భూరక్షియిం
తెక్కువ యవకాశములను జూపవలెను. కార్మికసాధనసరిత్రి
నెంబొందించుటకు కొందరు భూరక్షియింపకు నుత్సాహి కాశ
ములను తిప్పించవలెను. కొంతను తెక్కువగ దేహిమండు కాశ
నములుండిన యుక్త యువకులు, నువాహింపబడినది. కాని అట్టి కాశ
న మన్ని వస్తువులకును అవ్వయుండు నవగనములేదు. మౌర్యము
ధరి విదేశములందు తక్కువగ నున్నచో అదేశమునుండి వస్తువు
ను దిగుమతి చేయించు నపుడు జాగ్రత్తగ నుండవలెను. విదేశము
లవహింపను పొందెడి వస్తువుల నెగుమతి చేయించుటయందు
ను జాగరూకత వహింపవలయును. చైత్ర్యసేట్టును కమ్మనముం
డు ఓడలమీదుగ బంపుటకు లేట్టును భూరక్షిసరిశివలకు అనను
కూలముగ నుండే ననియు, అందువలన అట్టి యాశ్చర్యకర
కవకాశ ముండగూడదనియు గట్టిసూచనలు గానింపబడిన.

టూరిస్ట్, దిగుమతి సుంకమా

భారతదేశములలోని వ్యాపారవిధానము కేవలము దిగువ
తి మదకములతో ఆగదు. ప్రస్తుతము మరియొక ముఖ్య భాగ
విధముల-ఎక్సైజు, ఎగుమతి పన్నులనుగూర్చియు లేదు ఆధ్యా
యములందు ప్రార్థిక చర్చింపబడియున్నది. ఎక్సైజు ముగ
ముల స్వభావము, ఆకర్షకతలను గూర్చియు, వాని పేర్లు అన్య
యింపదగునో యను విషయములగుర్చియు 9 ఆధ్యాయము
నందుని పేర్చింపబడియున్నది. ప్రస్తుత ప
పన్ను కేవలము ఆత్మపదీయమనియు, (రిటీన్
ప్రస్తుతమువాని ఆపన్నును గూర్చి జూచుచుంటున్న భారత
ప్రభుత్వమువారికిని భారతీకాననాధిపత్యము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య
మొనుగవలె ననియు అట్లు స్వాతంత్ర్య మొనుగ విమర్శ
భారతదేశావసరములను బట్టి తగిన సాధనములను ఆకలింపిం
వలె ననియు తెలుపుటదెను.

ఎగుమతి పన్నులు.

ఎనుమతివస్తులను మార్చి 11, 12 వ తేదీ ధ్యానించు
లందు అర్చన చేసింపబడినది. ఎనుమతి వస్తులు నేతమునందలి
యత్కృతిభంగకర మనియు, ఆ వస్తులు సంరక్షణ కుపయో
గింపబడవనియు సాపరంపుముచారి శాస్త్రిగారుయు, ఆవస్తు
లను కొన్ని సందర్భములలో, బాడీలై యావయోగింపకచ్చును.
కాని వానిని కామరూకతతో విధింపవలెను గుత్తగా తీసికొన
బడిన పదార్థములైన మాత్రమే అట్టి సుంకములను విధింప
వచ్చును. ఏమైనను, సుంకములు దుష్ప్రమాణ నుడివనూడదు.
అసావధానములు దొరకక ధర్మము హేయ్యవపుడు ఎనుమతి
విధ్వంసములు కొలవెనుండవచ్చును. కాని ప్రభుత్వమువారు ఎను
మతి నాపనూడదు. అట్టి సవరణములలో అసావధానముల
పై ఎనుమతివస్తును తాత్కాలికముగానే విధింపవచ్చు నని
యభిప్రాయముచారు సిఫాయుజేసిరి.

ఇంపీరియల్ | పిఫ రోను

ఉపసంఘమువారు ఇంపీరియల్ ప్రెస్సును సూచి
18 వ ఆధ్యాయమునందు చర్చించి తమ యభిప్రాయముల తెలి
పిరి. భారతదేశపు వస్తువులను సామ్రాజ్యభాగములు తరించె
తెప్పించుకొనినను లాభములు సంపాదించుదముగా నుండును.
భారతదేశము సామ్రాజ్యభాగములకుండియు బ్రిటనునుండియు
మాత్రమే తెప్పించుననలె వనుట భారతదేశమువై దుష్కర
మగుభారతము వేయిండును. అదియును గాన అపద్ధతి అక్ర
మముగ నుండును. భారతదేశ మిప్పుడడినదో తనకు వస్తుగములు
దీని లోచిన సందర్భములో బ్రిటిషు వస్తువులను వరించినను వ
రింపవచ్చును. ఇంపీరియల్ ప్రెస్సునందు సామ్రాజ్యమునకు
గలిగిడి లాభములు నివేదింపబడినవి. లాభబోధ్యులైన వరికి
లించిన పిమ్మట ఇంపీరియల్ ప్రెస్సునుసూచి భారతదేశమున
సభలను ఆలోచింపవచ్చును. ఈకార్యక్రమము అంగికార
ము వదలయదో, ఈ క్రిందిసూత్రములను గమనించుట యుక్త
ముగ నుండునని తెలుపబడినది:

(అ) కాననసంధిల యంగి కారము లేదేన వివక్షాన్తమునాని
పత్మేకముగ కరింపనూడదు.

(అ) ఏప్రిల్ 25న గాని భారతదేశ ప్రభుత్వములకు కావలసిన సరకులను తగినవిధమున సరఫరాచేయుట.

(ఆ) బ్రిటిషువలన (విఫలము) పొందబడిన భారతదేశమున గల గురువారము గలవలసినవి. (విఫలము)లను భారతదేశమునకు విశేషము నష్టము సంభవించునట్లు.

వై నూచనలు బ్రిటిషువలన సంబంధించిన (విఫలము)లను అన్వయించును. సామాన్యములను యితరభాగములకు వేరు విధమున విధాన మన్వయించును. చెందుదేశములకు లాభము గలగు సందర్భములలోనే (విఫలము) నేర్పాటు చేయవలసిన సూచన గావించబడును.

టారిఫ్ ముఖ్యసూత్రము.

14-వ అధ్యాయమునందు టారిఫ్ ముఖ్యసూత్రములు చర్చించబడి యున్నవి. ముఖ్యములను ధరలను జాగ్రత్తగా వివరింపవలెను. సంతకముల దేశముల నేతములలో ప్లాంట్లు టారిఫ్ పద్ధతులను కాని అపద్ధతి భారతదేశానికి కనుకూలించునట్లు తెలుపబడును. టారిఫ్ నోటిఫికేషన్లు పెట్టుట కుపయోగపెట్టుటకు భారతదేశముల తేచునిమిత్తము ప్రభుత్వ సంబంధమైన పద్ధతులను సామాన్యముగా రేఖాంశములను విధింపవలెను.

విదేశీయులపట్టుబడి

విదేశీయుల లీడేశమునందు పెట్టుబడి గావించిన విషయమై 15 వ అధ్యాయమునందు చర్చించబడును. విదేశీయుల పెట్టుబడిలను దేశమునకు గలిగిడి లాభములను అందుటకు, దేశమునందు స్వామిచియున్న ప్రతికూలభిప్రాయములను తెలుపవలెను. కాని విదేశీయుల పెట్టుబడినెడల యెట్టియధ్యంతరమును పెట్టరాదనియు నూచించబడును. భారతీయులు దైర్ఘ్యములకు లోబడియుండి యుండి భారతీయులు పనినేర్చుకొనుట కవకాశముల నొసగును, యాపాడు పెట్టుబడి భారతదేశమునందు రిజిస్ట్రేషన్ కంపెనీలకుమార్తెమే ప్రభుత్వము మొనాపటిల నియంత్రణ నుయు, సిఫాయ్ చేయబడును.

భారతసంస్థానములు

భారత సంస్థానముల స్థితి 16 వ అధ్యాయమునందు చర్చించబడును. భారత సంస్థానముల వర్తక పద్ధతియు బ్రిటిషు పరిమాణానుసారము సంబంధించి యే యునెన్నిది. సంస్థానాధీశుల యభిప్రాయములను భారతీయుల యభిప్రాయములతో సామాన్యముగా నేకీకరించును. నివేదికయందు సిఫాయ్ చేయబడిన సంతకములను వారికిని ననుకూలించును.

భారతము, బ్రిటను

నివేదిక ప్రారంభమునను చివరను భారతమునకును బ్రిటనునకును గల సంబంధమును గూర్చి కొంత వివరమును గలదు. భారతదేశ ఆర్థికవిధాన మెట్లుండవలెనో బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారి పుష్కలము తెలిపిన యభిప్రాయములు మొదటి యధ్యాయమునందు ప్రకటించబడును. చివరభాగమున, తమ సిఫాయ్లన్నియు భారతదేశమున నిమిత్తమై నూచించబడిన విషయము తెలిపిరి. భారతదేశముననున్న ఇంగ్లాండువేరుమున కాటంకముండదు. భారతదేశము గానిగ నుండినప్పటి బ్రిటనుదేశమున గానిగ నుండగలదు.

మైనారిటీ రిపోర్టు

నివేదిక నందర సభ్యులను సంతకముల తేసిరి. కాని అధ్యక్షులకు సర్. ఇ బ్రహ్మం ర హింతు ల్లా గారు ను మరెవలెను సభ్యులు టి. వి. శేషగిరి అయ్యరు టి. డి. బిర్లా, జమ్నాదాసు ద్వారకదాసు, సోలైకా మార్టిగార్లు ప్రత్యేకభిప్రాయములను చెబుచు మైనారిటీ రిపోర్టును సంతకము తేసిరి.

(1) మైనారిటీ సంతకమును గూర్చిన యువసంఘాభిప్రాయములను మొట్టమొదటనే ఖండించుచున్నది. జాగ్రత్తగా సంతకము నొసగలేని యంగీకరించుచు 7వ అధ్యాయమునందు తెలుపబడిన మరల లిఖితముగా నున్నవి మైనారిటీ తలంచెను. పార్లమెంటుకాఫిస్కు సంతకము గ. నుండుట కేర్పాటుల చేయవలెను సంతకముల నిబంధనలన్నయు భారత ప్రభుత్వమువారిచేతను భారతకాసనసభలచేతను గావించబడవలయును.

(2) అల్లూరూ, పొగాకు మున్నగు అవసరమైనవిని వైస మూత్రమే ఎక్సైజుపన్నుల విధించిన విధింపవచ్చును. రాబడి యధికముగా నుండవలెను. భోగపదార్థములపై ఎక్సైజుపన్నును విధింపవచ్చును. దూదిబట్టలపై ఎక్సైజుపన్నును పెట్టనే ఆపుట చేయవలెనని మైనారిటీ సిఫాయ్ చేసినది.

(3) ఇంపీరియల్ (విఫలము)గూర్చి ఇంగ్లాండునకును అభివేతరాజ్యములకును ప్రత్యేకసౌకర్యముల నొసగుట యాజ్ఞాపించును. "భారతదేశమునకు సంతకముల భాగములకు పరిపాలనను లభించి అందరను ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులతో నుండిన కాసనసభచే నిర్ణయించబడినగాని భారతదేశము ఎట్టిఇంపీరియల్ (విఫలము)విధానము వైసను అంగీకరింపవలె"నని మైనారిటీ సలహా దిచ్చెను. అయినను అధినివేతరాజ్యములకు గలపరిస్థితులు భారతదేశమునకుండి, ఆ రాజకీయసౌకర్యములు భారతదేశమునకును అన్వయించునట్లైన కొంతవరకు ఆలోచింపవచ్చును. కనుక ఇంపీరియల్ (విఫలము)ను ప్రవేశపెట్టుట, యంగీకరించుట గాని, అభివృద్ధిచేయుట, నిరాకరించుటగాని, అంతయు కాసనసభలోని అధికారతరసభ్యుల యధీకారము నుండవలె నని మైనారిటీ నూచించెను. అధినివేతరాజ్యములు భారతప్రజలసభ్యులను సంగీకరించి అసియావాసులకు ప్రతికూలముగా నుండి చట్టములన్నిటిని రద్దుచేసినప్పటి, ఆయధినివేతరాజ్యములతో ఒడంబడిక సమాననిబంధనలతో చేపొనడగు విషయము తెలుపబడును.

(4) విదేశీయులు పెట్టుబడిపెట్టిన కంపెనీలగూర్చి యువసంఘమువారు తెలిపిన యభిప్రాయములతో మైనారిటీ యేకీకరింపలేదు. టారిఫ్ సంతకము గల ప్రతికంపెనీయు యాపాడు మూలభవముతో భారతదేశమునందే రిజిస్ట్రేషన్, భారతీయులకు పనినేర్చుకొనుట కవకాశముల నొసగునట్టిదిగా నే యుండవలెనని మైనారిటీ యభిప్రాయపడును.

(5) టారిఫ్ బోర్డు అవసరమైన మైనారిటీ యంగీకరించుచున్నది. అగ్రాసవాధిపతి ఉన్నతవ్యాపారాధ్యక్షులు మార్కెట్ సమానమైన లాయరుగా నుండవలెను. కాసనసభలోని అధికారతరసభ్యులచే నెన్నుకొనబడినవారు మరెవర సభ్యులుగా నుండవలెను. భారతదేశములోని వర్తకసంఘములచే నెన్నుకొనబడిన వర్తకమునెడల యనుభవము గలిగినవారిని ప్రతికూలముగా నుండవలెను. వారి నెత్తుకు పిలిపించిన, అట్లుకు సహాయ మొసగుటకు వారు సంసిద్ధులుగా నుండవలెను.

(6) భారతదేశ పార్లమెంటుకాఫిస్కు సభ్యులముగ జరుగవలెననియు, ఆ విధముగా భారతదేశమునందు సంతకము చేయవలెననియు భారతదేశ సంతకముల కెక్కువ విలువయుండవలెననియు, ఇంగ్లాండునకును భారతదేశమునకును గల వర్తకసంబంధము గట్టిగ నుండవలెననియు, చెందుదేశములను అనుకూలముగా నుండవలెననియు, మైనారిటీ తలంచెను.

యేలము అమకము
చెన్న పురి హైకోర్టులో
సి. ఎన్. నెం 817/1920.

వాది:-ఎల్.మారు రంగనాథం శెట్టి.
ప్రతివాది:-ఎల్.మారు రంగయ్య శెట్టి, మరొకొందరు.

6-2-1922 వ తేదీన వారి అయిన కోర్టు ఉత్తర్వు ననుసరించి ఈ క్రింది తెలుపబడిన గృహమును, నేలను 1922-వ సంవత్సరం ఆక్టోబర్ 21 తేదీ కనివారమునాడు సాయంత్రము 4 గంటలకు అత్యుత్తమ నోటీసులలో తెలుపబడిన వరకులైన కారము సదరు గృహము కద్దనే రిజిస్టరుగారు బహిరంగ యేలము చేసి అమ్ముదురు. సదరు నోటీసులు గావలసినవారు ఈ దిగువ ప్రామాణిక చేసినవారికి ప్రాసిన బడెనుగలరు.

ఈ క్రింది తెలుపబడిన వారి ఆక్రమణము పరిచేయుదినము లలో పక్షము 10 గంటల 30 నిమిషములు మొదలుకొని సాయంత్రము 4 గంటల 30 నిమిషముల వరకు సదరు గృహమునకు సంబంధించిన దస్తావేజులు కరెరా పరిశీలించవచ్చును.

15-4-1922.

మొదలు
వారి వాదన, అన్వేషణ విధిలో నందు నెం 16 ఏ. ర గృహము నేల సదరు గృహమునకు ఎల్లలు:-ఉత్తరమున అన్వేషణ విధి, దక్షిణమున స్ట్రాటాక్ మార్కెట్ మొదలి విధిలో నుండు నెం 27 ర గృహము, పశ్చిమర సి. వెంకయ్య, ఆపిశ్య. స్వ. శెట్టిగార్లు గృహములు, తూర్పుస్ట్రాటాక్ మార్కెట్ మొదలి విధి (ప్రాతసర్వే 4816, 4817 నెంబరులు, రిసర్వే నెం 6779 కలెక్టరు గర్రిఫికేటు నెం 5080 ర గలవి. మద్రాసు - చెంగల్పట్టణల్లా రిజిస్ట్రేషన్లలోను రిజిస్ట్రేషన్ ఆఫ్ అన్వేషణస్పెషల్ చార్జిలో నున్న చెన్నరాజధానిలోను సర్వేరేషన్లలోను చేరినది.

2 నేలలు, 906 చదరపు అడుగులు గలవు.
ఎన్. సుబ్రహ్మణ్యము, బి. ఏ., బి.ఎల్.,
హైకోర్టు కలీలు
రిజిస్టరు ఆఫీసు, 117 ఆర్మీర్యోన్ విధి, మదరాసు

విన్నపము

ఖద్దరు:-అంధ్రదేశమునందు కలితిలేని ఖద్దరును తయారుచేయుచున్న వారందరును వారు నేయుచున్న ఖద్దరుబట్టలవివరమును వ్యాపారపు ధరలను ఈ క్రింది చిరునామాకు వెంటనే దెలుప వేడుచున్నాను. వీలైనవారు ధరలతో నమూనాలను గూడ బంపుట ప్రయోజనకరము. ఇతరరాష్ట్రములందును నాంధ్రరాష్ట్రమునందును గల వర్తకులకును నితరులకును నాంధ్రదేశపు ఖద్దరు రకములను వెలలను వివరములను దెలుపుట కీ ప్రార్థనను జేయుచున్నాను. కా. నాగేశ్వరరావు,
అంధ్రదేశ ఖద్దరు కాభాధికారి, 7, కంబుకెట్టివీధి, మదరాసు.

దంతచూర్ణము

వెల డబ్బీ 1.కి 0-2-0
ఈ ధంతచూర్ణముతో పండ్లతోములవలన చిగుళ్లనుండి రక్తము ప్రవించుటయును, నోట దుర్గంధములేక యుండును.
అమృతాంజనము డిప్లో, బొంబాయి - మదరాసు.

సత్యవత్స పాఖ్యానము

భోగేశ్వరమాహాత్మ్యము
ఇది యొక షేత్రముయొక్క మహాత్మ్యము. ఇంద్రుని శ్రీశైలమహిమగూడ జక్కగ వర్ణించబడియున్నది. కవిత్వము కడురసవంతమై ముద్దులుమూట గొట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథము శేషవర్ణన భారకుల కొక ఉద్యమేని పడల మది జనించును. ప్రతి 1-కి ధర రు 1-0-0. పోస్టుఖర్చుప్రత్యేకము.
అంధ్రపత్రికాకార్యాలయము,
7, కంబుకెట్టివీధి, మదరాసు.

ప్రతియింపిలో నుండవలసిన సుప్రసిద్ధావధముల నేల కొనలేదు?

1. లోకమయూర కస్తూరిమూత్రముచే గుణములు కావలసిన వానవత్సమును కొనుగట్ అతిశయిస్తోంది. 2. విశ్వాకర్ష కవిరాజు, విష్ణుచక్రవర్తివైద్యుల, 9-41 బాల్కనబారువీధి రంగూను, బర్రా. లోకమయూర కస్తూరిమూత్రము జనులకు గలగు సకలవిధ రోగములను భూత్రిగా వాడుచేయును. 350-500 మూత్రములగు సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూపు 1-4-0 బాలసుఖోదయ (విద్యలపాలిటి సంచీకరి) ఇది విలువగల వనమూలికనైపుణ్యముగా తయారుచేయబడిన రహస్యము (ట్రాన్సిక్) 5 నెలల క్రింద మొదలు 15 సం॥రము వయస్సువరకు ఉపయోగించి తగినది. సకల వ్యాధులను పోగొట్టి మంచి రక్తమునిచ్చి శరీరమునకు మంచికాంతి నిచ్చును. బుడ్డి 1కి ధర రు 0-12-0
భక్తమనియ్య:-మీ కాబాబుల సౌకర్యార్థమై వామనోరుచే మద్రాసు, నెం 681 కంబుకెట్టివీధిలో మా ప్రాంతిని తెలియజేయ. తప్పక ఎల్లరు ప్రోత్సాహ మొనగ కోరవలెను. సి. పి. అర్జున చక్రావర్తి ప్రాంతిని తెలియజేయ. (301-594) పాశ్చాత్య వెంట్రాచుల వండితులు శ్రీకారాధున వైద్యుల మునూరు (1)

ప్రకటనము

శేష మహానవమిపండుగ యగుటచే, ఆంధ్ర పత్రిక వెలువడదు. సంపాదకుడు

ఆంధ్ర పత్రిక

1922 సం. సెప్టెంబరు నెల 28-వ తేది

గురువారము

రద్దు గా లేదా?

ఏనాడు పాంచాలేశ్వరాధవమును తొలగింప జాలకబోయెనో, ఏనాడు నిర్బంధవిధానవిజృంభణము నడికట్టజాలకబోయెనో, ఆనాడే సంస్కరణములు రద్దయ్యెను. నామమాత్రపు చట్టములు ఏవియో కొన్ని యుండకతప్పవు. అట్టిచట్టములలో నిదియొకటి యగుటచే, దీనివలన ప్రజల కెక్కుడు లాభ మేమియు గలుగజాలదు. నష్టము మాత్రము గలదు. సంస్కరణములకు పిమ్మట దేశమునకు గలిగినదానష్ట మపరిమితము. దేశపు ఆర్థికస్థితి ఇదివర కింతదుర్దశలో లేదు. ఇందరు దేశభక్తులు కారాగృహములలో నిదివర కెన్నడును నివసించి యుండలేదు. ఇందరు నిరస్తుల కిదివర కెన్నడును లాటికట్టుల దెబ్బలపోట్లు తగిలియుండలేదు. సంస్కరణములకు బిమ్మట ప్రజలస్వాతంత్ర్యముల కెక్కుడు భంగపాలిందనె ననుట నిస్సందేహము. ఇట్టిసంస్కరణములు ఉన్న నేమి, ఉడిన నేమి? వెనుకటికన్న పరిపాలనమునం దభివృద్ధి గన్నట్టిద గదా, సంస్కరణములపై నభిమానము గనుపించుట! పేరునకు అనేకపక్షము లున్నను, అందరకును ఒకటి దుఃఖము. సంస్కరణములు నిరుపయోగ మని అందరును అంగీకరించెదరు. కొందరు లోలోపల సణుగుకొను చుందురు. మరి కొందరు వెలుపలకు దెలిపెదరు. భేద మింతియే. సంస్కరణములవలన స్వరాజ్యము లభింపదనియు, శాసన సభలో జేరి పనిజేయుటవలన లాభములేదనియు కృష్ణారావువంతులుగారును తదితరులును విసుగు బుట్టినపుడు వలకుచుందురుగాని, శాసనసభలతో సంబంధము త్రెంచుకొని బయటకు రాకున్నారు. మితవాదులలోకెల్ల మితవాదియు, ప్రభుత్వప్రేమా పాత్రుడునగు సర్. పి. యస్. శివస్వామి అయ్యగారు "నైకాటికతుసూచరి అండ్ ఆఫ్ఫర్" అను పత్రికకు వ్రాయుచు, సంస్కరణములు ఆచరణలో నేలుల నడుచుచున్నదియు వివరించిరి. రాష్ట్రము లలోకెల్ల చెన్న రాష్ట్రమునందు సంస్కరణములు కొనసాగుట కవకాశములభిక్షము గలవు. ఏలయన మంత్రులు మున్వర్తను శాసనసభలో సభికసంఖ్య గల జస్టిసు వత్తుమునుండి గైకొనబడిరి. గవర్నరు గారికి వీరు ఇష్టులుగ మెలగుచుండిరి. ఇట్టి రాష్ట్రములోగూడ ద్వంద్వప్రభుత్వపద్ధతి అపజయము బడసెనని, అయ్యగారు తెలిపిరి. ఇందుకు ఉదాహరణములను కొన్నింటిని సూచించిరి.

మృత్యులే యీసంగతిని అంగీకరించుచున్నారు. చేతిలో డబ్బులేనిది మే మేమిచేయగలమని వారు మొరబట్టుచున్నారు. కొంతవరకయినను రాష్ట్రము లపై బంధువును లగ్నింపవలయునని వీరెంతవేడుకొని పడు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు వినిపించుకొన రయిరి. ప్రజలకు పరిపాలనాధికారము మృగ్యము. దశమానువు. ఇట్టిసంస్కరణములను రద్దుజేసెద

మని, లాయదుజార్జిగారు బెదరించిరి. ఈకొంచెము గూడ లేకున్న, దేశము అధోగతిపా లగునను భయముతో మితవాదులును శాసనసభ్యులును వెలుపు జూపి, అసమ్మతితీర్మానముల గావించిరి. లాయదుజార్జిగారు సంస్కరణముల గురించి భయ పెట్టగ, రీడింగు ప్రభువుగారు శాసన సభా తీర్మానమును మూలద్రోసి నిర్బంధ శాసనమును పునరుద్ధరించి, సంస్కరణములను పూర్తిగ రద్దు జేసిరి. ఇకనయినను శాసనసభ్యులు తమ పదవులకు రాజీనామా నీయగూడదాయని హిందూ పత్రిక యడుగుచున్నది. హిందూపత్రిక ఇకను పాతప్రపంచములో నంచరించుచున్నది. ఇదివర కెన్నిమార్లు ఇట్టి పరీక్షాతరుణము లుదయింపలేదు? ఎప్పుటి కప్పుడు సరిపెట్టుకొను వారికి, తెగువ యుండుట కష్టము. ప్లేటుకొన్నిలు సభలో క్రొత్తప్రెస్సు చట్టముపై వోటు దీసికొని నపుడు, ఒక్క రంగస్వామి అయ్యగారు మాత్రము వ్యతిరేకముగ వోటుజేసిరి. మిగిలినవారందరకును ఈచట్టము సమ్మతమే కాబోలు! అందులో దీని ప్రవేశమును తొడిశాసనసభ తిరస్కరించియున్న సమయమున అసమ్మతి చెలుపుటకు నలురయినను లభింపకబోయిరిగద! ఒకరి నని ప్రయోజన మేమి? శాసనసభాప్రభావ మిదియని సరిపెట్టుకొనవలెను. ప్లేటుకొన్నిలు సభ్యులలో పెక్కురు దేశసేవా ధురంధరులు గలరు. కాని విషపూరితవాతావరణ మెట్టి వారి నయినను సమ్మోహితుల జేయును. ఇంత యేల, సామ్రాజ్యశాసనసభలో మరల దీనిని ప్రవేశపెట్టుటకు రాజప్రతినిధిగారు ఒడబడినచో, ఆసభవారయినను దీని సంగీకరించెదవారే. ఇందు కొరకు రాయబారములు నడచెనుగాని, రాజప్రతినిధిగారు ససేమిరా యనిరి. ఈకథానందర్శములను ఇంకొకమా రిట వివరించెదము.

మరియొక ముద్రాయంత్ర శాసనమును ప్రవేశపెట్టుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు పూను గొనిరి. ఇందుకుసామ్రాజ్యశాసనసభవారంగీకరింప రయిరి. సభ్యులలో సభికసంఖ్యాకులుచేరి, నూతన శాసన ప్రవేశమును నిరాకరించిరి. అందుపైని రాజప్రతినిధిగారుగినిసి, తమస్వస్థికిట్లు అధికారమును వినియోగించి, చట్టమును పునరుద్ధరించి, దానిని ప్లేటుకొన్నిలుసభ కంపిరి. ప్లేటుకొన్నిలు సభవారు దీని నామోదించిరి. అందుచే నిది శాసన మగును. సామ్రాజ్యశాసనసభవారి యభిమతము మూలద్రోయబడెను. ఈసందర్భమున మరియొక విచిత్రమునుగూడ గమనింపదగును. 1910 సంవత్సరమునందు ప్రెస్సు ఆక్టు పుట్టెను. ఇటీవలనే రద్దయ్యెను. ఆచట్టముసంఘ, స్వదేశసంస్థానాధీశులను విమోచింపటగూడ నేరముగ పరిగణింపబడెను. 1910 సంవత్సరమునకుపూర్వ మెన్నడును సంస్థానాధీశులకిట్టిరక్షణ మవసరముగాలేదు. ప్రెస్సు ఆక్టునుగూర్చి విచారించుటకు ఇంతకు పూర్వముక సంఘమేర్పడెను. ఆసంఘమునందు, సర్. నిలియం విన్ సెంటుగారు సభ్యులు. ఈసంఘమువారు ప్రచురించిన రిపోర్టులో, సంస్థానాధీశులను రక్షించుట కవసరము తమకు గనుపింపలేదనియు, ఇదివర కట్టి యవసర మంతగ కలుగలేదనియు, సూచించిరి. అందుచే ప్రెస్సుఆక్టు రద్దుతోపాటు, స్వదేశసంస్థానరక్షణగూడ రద్దయ్యెను. ఈపని జరిగి ఎంత కాలమోగాకముందే స్వదేశసంస్థానాధీశులలాభమునిమిత్తము మరియొకచట్టము ప్రవేశపెట్టబడినది. దీనిని ప్రవేశపెట్టనవారెవరు? దీనితోబనిలేదని వెనుక దెలిపిన సర్. విలియంవిన్ సెంటుగారే. అందు కనియే, ప్లేటుకొన్నిలుసభలో భాంపుననుగారు, విన్ సెంటుగారి నెత్తిపొడిచిరి. ఉభయాలనుద్వను

కొంచెము వాగ్వివాదము నడిచెను. తమవెనుకటి చర్యను వినశెంటుగారు సమర్థించుకొనజూచిరి. భాంపుననుగారెవ్వరో చదువరు లించుక గమనించుట యుక్తము. వీరు వెనుక సర్. మైకేలు ఓడ్యయరుప్రభుత్వమునకు కార్యదర్శిగ నుండి, వారికి తోడునీడగ బని చేసిరి. పంజాబునందలి దుర్భర స్థితికి వీరు చాలవరకు కారకులు వీరిని శిక్షించుటకు మారుగ, ఉన్నతపదవికి బాపిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమున వీరికి బాధ్యత గల పదవి నొసగిరి. భాంపుననుగారు తమపదవిని దుర్వినియోగము జేయుటలో మిత ఎద్దియులేదు.

వీరి కెంత యహంకారము గలదో, వీరి ప్రసంగమునందు గనుపించును. ఇండియా ప్రభుత్వమునకును, స్వదేశసంస్థానములకును గల సంబంధమును శాసనసభ్యులు మంటగలిపి రని, భాంపుననుగారు నిందించిరి. ఆ సంబంధముగాని, కంట్రాక్టుగాని ఏవియో జెప్పనక్కరలేదు. బ్రిటీషు అధిపతుల నిరంకుశత్వమును స్వదేశసంస్థానాధీశులును, స్వదేశసంస్థానాధీశుల నిరంకుశత్వమును బ్రిటీషు అధికారులును రక్షింపవలయును. ఇట్టి ఏర్పాటునకు భంగము కలిగించుట ద్రోహమని భాంపునను గారు రెంచుట సహజమే గద. సామ్రాజ్యశాసనసభ వారు కంట్రాక్టులకు భంగము కలిగించిరట. గౌతమమును నీటగలిపితట. ఈ సంగతి సర్. విలిం క్లైవ్ సెంటుగారి కిదివరకు దెలియదా? ప్రెస్సుఆక్టు రద్దు జేసినపుడు విన్ సెంటుగారుగాని, లామోబరుగారుగాని యోచించియుండలేదా? లాయర్లలోకెల్ల సగ్రగణ్యులగు రీడింగు ప్రభువుగారికియినను దోచలేదా? మరల నొక ప్రెస్సుచట్ట మవసర మనుజ్ఞాన మెప్పు డుదయించెనో దెలియదు. కంట్రాక్టు సరిగనిర్వహింపబడినది. స్వదేశసంస్థానములపై ఈగవాలకుండ బ్రిటీషు అధికారులు రక్షించుచుండ, బ్రిటీషుఅధికారులప్రతిష్ఠకు భంగముకలుగకుండ సంస్థానాధీశులు రక్షించుచుండెదరు. ఈసంగతిని, భాంపుననుగారు తెలియజెప్పిరి. రాజప్రతినిధిగారు తమ నిరంకుశాధికారము నుపయోగించినందులకు హాల్ బర్తునగారు కడుంగడు సంతసించిరి. ఈయధికారము నిదివరకు తలుచు గ నుపయోగింపనందులకు వీరు విచారపడిరి. ఈ బిల్లును విచారించుటకు కొంత గడు వీ యవలయునని, ప్రొఫెసరు కలేగారు కోరిరిగాని, ప్రభుత్వమువారు అంగీకరింపలేదు. 1823 వ సంవత్సరమునుండి 1910 వ సంవత్సరమువరకు ఇట్టిరక్షణ లేకుండ సంస్థానాధీశులు వ్యవహారము జరుపుకొనియుండ, ఇక కొలదిమాసములు ఓపిక బట్టజాలరా యని సర్. విన్సెంటుగారు గారడిగిరి. కాని, ప్రపంచము తలక్రిందులయినటుల భావించెడి ప్రభుత్వసభ్యు లెటుల యూరకుందురు?

మహాత్ముడ ఘోషిగారు ప్రభుత్వపక్షమునప్రసంగించుచు, ఇదివర కప్పుడే రెండుదినములనుండియు క్రొత్తచట్టము సభ్యులయెదుట నున్న దనియు, తగినంత యవకాశము లేదనుట భావ్యము గాదనియు, కలేగారిని మందలించిరి. ఘోషిగారి తెలివితేటల నెంతని కొనియాడగలము! జన్మస్వాతంత్ర్యములకు భంగము కలిగించెడి చట్టము గూర్చి యోచించుటకు రెండుదినములే ఆధిక మని వీరితలంపు. దేశమునకు ఈచట్టము గూర్చి తెలియ నక్కరలేదు. ప్రజలీడలో విచారించ నవసరములేదు. సంస్థానముల ప్రజల యభిప్రాయము వెలువడ నవసరములేదు. ప్రభుత్వమువారు తలపెట్టిన చాలును. స్వస్థి కెటు నిచ్చుటకు రాజప్రతినిధిగలడు. తలయాడించుటకు, ప్లేటుకొన్నిలుసభ గలదు. ఇట్టి సందర్భములలో రెండురోజు లేందుకు? రెండు నిముషములలో నెట్టినిర్బంధ శాసనములైన నను నిర్నింపవచ్చును. నిర్బంధ

కుశలము మిన్నముట్టుచున్నది. ఈచట్టమును ప్రవేశ పెట్టినందులకు, కొలంగోడురాజుగారు రాజప్రతినిధిగారికి కృతజ్ఞతను సూచించిరి. పత్రికల విమర్శ సములనుండి సంస్థానాధీశులను రక్షింపనిచో, వీరికముందు ప్రభుత్వమువారి కష్టములకు తోడ్పడరినీకర్. ఉమర్ హయత్ ఖానుగారు విచారించిరి. ఇట్టిచట్ట ముండుట సంస్థానాధీశుల గౌరవమునకే భంగకరమని, రంగస్వామి ఆయ్యంగారు చెలుపుచు, తమ ప్రతికూలభావమును సూచించిరి గాని, లాభము లేకబోయెను. ఇంతకును స్వదేశసంస్థానప్రజ లీచట్టమును కోరినటుల నిదర్శనములేదు. సంస్థానహితవర్ధకసంఘమువారు పంపినతంత్రవార్తను జూచిన, ఇట్టి చట్టము అనవసర మని వారు తలంచినటుల గనపించుచు. కాని, ఎవరెటుల దలచిననెమి, నూతననిర్మాణాత్మకము నిర్మితమయినది. ప్రజాభిప్రాయముండి, సామ్రాజ్యశాసనసభవారి హితము సయితోను త్రోసివేయబడినది. రాజప్రతినిధిగారు తమ నిరంకుశేచ్ఛను కొనసాగించుకొనిరి. వ్యాసారంభమున సూచించినటుల, సంస్కరణములు రద్దయ్యెనని భావింపవచ్చును. వానితో నికను సంబంధము గలుగజేసికొనుటకన్న వ్యర్థపుపని యుండబోదు. ప్రాతపాసనలను విడనాడజాలనివారు వాని సంతియుండిన నుందురు గాక. ఇంతవరకును వాని జోలికి బోవకయన్నవారు, మరల భ్రమలో మునుంగక ఆత్మగౌరవమును దేశగౌరవమును కాపాడుకొందురుగాక!

కర్మిసుగారు

మాంటుఫర్డు సంస్కరణములకు కారకు లగు కర్మిసుగారిపుడు అమెరికాలో నుపన్యాసము గావించుచున్నారు. బ్రిటీషు ఇంజీనియర్ మతమును, వీరికక్కడ సమర్థించుచున్నారు. కర్మిసుగారిపుడు స్వయంనిర్ణయసూత్రమును బోధించుచు, సామ్రాజ్యములు స్వయంనిర్ణయసూత్రము నాధారము జేసికొనిన గాని, నిలువ నేరపని పలికిరట. ఈసంగతిని, వీరు, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారికిగూడ బోధించిరా? ఈ సూత్రమును హిందూదేశమునకు అన్వయింపజేయవలయు నని కోరిరా? మాంటుఫర్డుసంస్కరణములు స్వయంనిర్ణయసూత్రమునకు భిన్న మను సంగతి వీరికి దెలియదా? ఇతరదేశములవారికి, బ్రిటీషు వారియకాదార్శమును వెల్లడిజేయుటకు వీరిమార్గము నవలంబించి రేమో. వీరికి శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు తోడైన బాగుండును. ఆచరణకు రానిసిద్ధాంతములను బోధించుట కడుసులభముగద. హిందూదేశమును బ్రిటీషుసామ్రాజ్య మిదివరకుభౌతికముగ జయించెనయ్యు, ఆధ్యాత్మికముగ మరల జయించుచున్నదనియు, కర్మిసుగారు సూచించిరి. ఆధ్యాత్మికముగ జయించుటయన, స్వాతంత్ర్యమిచ్చునని యర్థము గాబోలు. కర్మిసుగారియర్థ మిదియేమగుచో, సత్యమున కిది విరుద్ధమనుటకు సందియములేదు. హిందూదేశమునకు స్వాతంత్ర్యమునుగాని, స్వయంనిర్ణయాధికారమును గాని ప్రసాదించిన చిహ్నములు గానరావు. కర్మిసుగారు, సంస్కరణ శాసననిర్మాణమునకు బూర్వము, పెద్దకబుర్లు చెప్పిరి. అమెరికాలో సదభిప్రాయము గలుగజేయుట కిప్పుడు ఇంతకన్నను నెక్కుడు ప్రగల్భముల బలుకుచున్నారు. కాని ఇవి క్రయారూపము దాల్పనంతవరకు, ఎవరును మోసపోవువారుండరు.

నిజము నిలుకడపై తెలియును

వీరితనయునను, తుర్కీ-వారికి అన్ని ఘోరకృత్యములను అంటగట్టి వారిని దూషించుటయే పనిగజెట్టుకొనినవారు యూరపునందు పెక్కురు గలరు. ఇటీవల స్పెర్నాను తురుష్కులు తగుల బెట్టిరని

వాడుకవైచిరి. ఈవార్త నాథారము జేసికొని, అమెరికను పత్రికలు దూషణముల గురిపించెను. ఫ్రెంచినిపులులు వెడలి విచారించగ, ఈవార్తలు అసత్యములని తేలెను. అర్జీనియనులు ఇండ్లలోనుండి తురుష్కులకు చెరుపుచేయవలెనని బాంబులను విసరగ, ఇండ్లకు నిప్పంటుకొని నగరము ధ్వంసమయ్యెనని, వీరు ప్రచురించిరి. స్పెర్నానుండి వెడలిపోవుచు, గ్రీకులు పట్టణములను పల్లెలను తగులబెట్టిరనియు, తురుష్కులను వధించిరనియు, రైల్వేపనివారలను రక్షించుటకు కెమారీపాసాగారు సైన్యము బంపుటచే వారికి తాము కృతజ్ఞులమనియు, సెంటుడేవిచ్చు ప్రభువు దెలిపెను. ఇట్టిస్థితిలో తురుష్కులకు ధనసహాయము చేయవలయునని వీరుకోరి. పాశ్చాత్యజాతు లింతవరకును ప్రచురించుచున్న కథలు కట్టుకథలని తలచుట కేమయభ్యంతరము గలదు? ఇట్టికథలపై బ్రిటీషు మంత్రు లాధారపడి తురుష్కులపై ద్వేష మూనియుండిరి.

సహకారవాదికోర్కె

అకాలీలపై లాటిల్ ప్రయోగము గావించుటకు పూర్వము, మాంఛెస్టరు గార్డియను పత్రికావిలేఖకుడు అకాలీసమస్యను వివరించెను. అకాలీలు తమ యద్యమమునకు అహింస నెటుల మాలసూత్రముగ జేసికొనిరో, వీరు సూచించిరి. సిక్కుసంఘమునుబలప్రయోగమువలన లొంగజేయుట అసంభవమని వీరు స్పష్టపరచిరి. బలప్రయోగసాధనమును ప్రభుత్వమువారు పయోగించునటుల జేయుటలో, నిరాకరణవలంబులు విజయము బడసిరని వీరి యుద్దేశము. వీరు సహకారవాదులొకరితో ముచ్చటించిరట. నాలుగవత్సరములలోపల అధినివేశ రాజ్యస్వాతంత్ర్యమును హిందూదేశమునకు లభించునటుల ఏర్పాటు జేయనిచో లాభములేదని, వీరు ఖండితముగ దెలిపిరట. ఇతడు, కనుధనవంతుడు. న్యాయవాది. ప్రభుత్వమునకు స్నేహితుడు. విశేషపు పలుకుబడి గలవాడు. ఇట్టి ప్రముఖుని హితమే యిటులుండ, ప్రజాసామాన్యాభిప్రాయమిటులుండనో యూహింపవచ్చును. కాని, బ్రిటీషు అధికారులు మాత్రము ఇంకను పూర్వాభిప్రాయమును మార్చుకొనుటలేదు.

సెసిల్ ప్రభువుగారి హితవాక్యములు

నానారాష్ట్రసంఘసభలో ముచ్చటించుచు, సెసిల్ ప్రభువుగారు చక్కనిహిత మొసంగిరి. ఆయుధముల గొనుచుండే ప్రభుత్వములు నిజప్రభుత్వమునకు కత్తువు లనియు, ఇక్కార్యము నాటంక పరుపవలయుననియు, జాతులు తమ ఆయుధములను మూల పారవేయవలెను, లేనిచో నశించిపోవలయుననియు, సెసిల్ ప్రభువుగారు శాపమిడిరి. కాని వీరి వాదము పూర్వాచారప్రియు లగు ఫిషర్ ప్రభృతులకు దుచింపదయ్యెను. జాతులహృదయములలో మార్పు గలిగిన గాని, పశుబలప్రయోగ సాధనము తుప్పుపట్టదు.

తుర్కీ సమస్య.

ఇకడిపెండంటు పత్రికలో ప్రచురింపబడిన వార్త ప్రకారము, తురుష్కులు కాకస్తాన్లోపిలును త్రేసును ఆక్రమించియుందురు. కాని, దీని నిజమింకను వెల్లడిగాలేదు. కాకస్తాన్లోనున్న నృపాలుడు గ్రీకుదేశపు రాజ్యాధిపత్యమును విడిచిపెట్టెననియు, సలోనికా, మైకల్, లారిస్సా ప్రదేశములలో విప్లవము లుద్భవించెననియు, సరిస్థితులు కడుసందిగ్ధముగ నున్నవనియు, రూటరు దెలుపుచున్నాడు. భావిపరిణామ మెటులుండునో యని ప్రపంచ మెదురుజూచుచుండును.

స్టేటు కౌన్సిలు

స్టేటుకౌన్సిలుసభ 26 వ తేదిన సమావేశ మయ్యెను. కొంతకాలము గడచినపిమ్మట సివిలుసర్వీసునందు చేయుకొనడు ఉద్యోగులకు ప్రస్తుతమున్న నాలుగింటి ఒకభాగము తక్కువజీరి మండవలయుననియు, ఇంకాండు ఐర్లాండునుండి వచ్చు వారికి నూటికి 25 చొప్పున జీతమునీ ఆలవన్న ఇయ్యవలయుననియు, ప్రజాతంత్రకాఫులలో పనిచేయువారు మంత్రుల ఉత్తరువులకు లోబడి పనిచేయవలయుననియు తీర్మానము నుపపాదించెదనని రజాఅలీగారు నోటీసు ఇచ్చిమిడిరి. తీర్మానము జేటి కార్యక్రమమునందు చేర్చబడియున్న న రజాఅలీగారు సభకు లానందున చెర్చబడుటకు మీసలేకపోయెను.

పిమ్మట లాండు అక్విజిషన్ అక్టును గవర్నమెంటుననియు, ప్రాప్తెటర్లు సివిలుసర్వీసులో దావా తెచ్చుటకువీరిరదవలయు ననియు, లాలా శుక వీరిస్పష్టగారొక తీర్మాన ముపపాదించిరి. ప్రజోపయోగము లగుపనులకు భూమి కావలసియున్నప్పుడే ప్రభుత్వమువారు లాండుఅక్విజిషన్ అక్టును ఉపయోగించవలయు ననియు, ఆ ఉద్దేశంతోడనే యాతీర్మాన ముపపాదించబడెననియు స్పష్టగాను చెప్పిరి.

తీర్మానముపట్ల సానుభూతి తెలుపుచు ప్రభుత్వమువారే యానిమయమై చట్టమును సవరింపటకు ప్రయత్నించుచుండే నేను తీర్మానముపాదించుట అనవసరమని అన్నామలెక్కెట్టి, గర్డూహువాయితో ఖాకే, లాలరుదకేరెంబుదాను, లల్లాఖాయి క్యామలదానుగారు ఆభిప్రాయపడిరి.

గౌ. శర్మగారు ప్రభుత్వమున మాట్లాడుచు ఈ విషయము ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచున్నారనియు, కోర్టులలో దావాచేయుచున్నాయు అనవసరముగ కాలవారణ మగుననియు, ఇది రష్ట్రీయప్రభుత్వములకు చేరిన విషయమగుటచే రాష్ట్రీయశాసనసభలు ప్రభుత్వమువారికి తిగులపాల నియ్యవచ్చుననియు శర్మగారు వాదించిరి.

తీర్మానమునకునుకూలముగ రి మంత్రికాలముగ 22 మంది సభ్యులు నొసగిరి. తీర్మానమునిర కరింపబడెను.

రైల్వేబోర్డు

దేశపు ఆర్థిక సాంఘికరాజీయాభివృద్ధిని తెలియజేయు లెక్కలను తయారుచేయు విషయమై ఆలోచించుట కొక విచారణసంఘము నేర్పరుపవలయునని కేలుగారు ఒక తీర్మాన ముపపాదించిరి. ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించిరి. తీర్మానము ఆమోదింపబడెను.

ఆక్వర్టుకమిటీవారిసలహాల ననుసరించి రైల్వేబోర్డు వందు భారతీయుల సభ్యులు అధికముచేయవలయునని సర్. జోగేంద్రసింగుగారొక తీర్మానముపపాదించుచు, మూడవతరగతి ప్రయాణికుల ఇబ్బందులను వివరించి రైల్వేబోర్డునందు భారతీయులసంఖ్య అధికముగ నున్న గాని ఈ ఇబ్బందులు ఆరణ్యమొందని చెప్పిరి.

ఆక్వర్టుకమిటీవారి సలహాల ననుసరించి ప్రభుత్వము వారు ఎన్నియోమార్పులు జేసినియు, రైల్వేవ్యయవిభాగము నందు తృప్తికరమగు పద్ధతు లేర్పరుపబడినవనియు, అర్హులగు భారతీయులు దొరకిన వారు రైల్వేబోర్డుసభ్యులుగ నియమింపబడుదుననియు లొడ్జ్ ప్రభుత్వమున మాట్లాడి తీర్మానమును అంగీకరింపటకు ఎట్టి ఆక్షేపణ లేదని చెప్పిరి.

తీర్మానము ఆమోదింప బడెను.

సభ ముగియుట

26 వ తేదిన స్టేటుకౌన్సిలు సభ జరిగెను. సామ్రాజ్యశాసనసభలచే నిరాకరింపబడి గ వర్షులు జేనరలుగారి సర్టిఫికేటు పొందిన ప్రెసిడెంటు కొంతకాలము చర్చిజరిగెను. ఎట్టి సవరణలు లేకయే బిల్లు ఆమోదింపబడెను.

బిల్లు ఆమోదింపబడిన పిమ్మట సభాభ్యుత్సాహు గర్ విలియం విస్సెంటుగారు ఇంగ్లాండునకు పోవుచున్నారనిచెప్పి వారిని ప్రశంసించుచు కొంతకాలము మాట్లాడిరి. విస్సెంటుగారు ఉచితవిధమున ప్రత్యుత్తర మొసగిరి.

సభ అంతటితో ఆపుదల చేయబడెను. జనవరిలో సభ తిరగ సమావేశ మగును.

అలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయపు హిందీ సంఘమువారి యాజమాన్యమున హిందీభాషలో నవంబరునెల 6 వ తేదిన ఆలహాబాదులో ఒక చర్చ జరుగును. అన్నివిశ్వవిద్యాలయములకు చేరిన విద్యార్థులు పాటివేయవచ్చును. పాఠల అభివృద్ధికొరకు బాతీయతాభాషములు అంతర్జాతీయతాభాషములన్ని శ్రేష్టమైనవి. ఈ చర్చయందు చక్కగామాట్లాడిన విద్యార్థికి వెండి గిన్నెను బహుమానముగ ఇచ్చుటకు ఆవుడు జూడిషియలు కమీషను రా.జుబహదరు కని యాలాబుగారు అంగీకరించిరి.

8 ఈ రాష్ట్రములోని మహమ్మదీయ ప్రజలలో ఇద్దరున
వ్యాపింపజేయుటకు నక ఇద్దరుకాని నేర్పాటు చేయటకును
ఆ వ్యాపారము మానుటకు ఒక యాభ్యుత్పాది నలుగురు ప్రాంత
యలను నిర్ణయించుటకును నిర్దాశించడ మొనరి.

9 ఈ రాష్ట్రమునందు మహమ్మదీయులలో భిక్షులు : భిక్షువృత్తి : పఠనములు ఆఖిల భారతదేశీయ సంఘమువారినుండి తీసుకొనిన, రు 1,50,000 లలో రు 25,000 లను ఋణముగా కొనుగోవని ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సంఘమువారిని కోరుటకు నిశ్చయించబడినది.

10 1921 సం॥ లో బంధువులనుండి లభించిన మహాజన కథలో చేయబడిన తీర్మానము ప్రకారము 1921 సం॥ ము.లోని రాష్ట్రీయ న క నూ లు చే యబడిన తిలకు స్వరాజ్యభిక్షుల నారవరకు, మహమ్మదీయులలో భిక్షులు భిక్షువృత్తి చేయుటకును ప్రచారము సలుపుటకును ఇచ్చుని ఆంధ్రరాష్ట్రీయసంఘమువారికి వ్రాయని లేఖనిశ్చయించబడినది.

11. ఈ రాష్ట్రమునందు మహమ్మదీయులు వీధిచాల విధముల వెనుకబడి యున్నారు. భిక్షులు భిక్షువృత్తి చేయుటకు చాల ప్రచారము జరుపబడియున్నది. భిక్షులు భిక్షువృత్తి లోనికి దెచ్చుటకును ఆరు ముఖముగా మహమ్మదీయులలో భిక్షువృత్తి చేయుటకును ఆంధ్రరాష్ట్రీయ ఖిలాఫతు కమిటీవారికి రు 50,000 ల ఋణమునుసంఘముని ఆఖిలభారత దేశీయసంఘపు భిక్షుకాఖివారికి వ్రాయుచున్న కేంద్ర ఖిలాఫతు సంఘమువారు కోరబడుచున్నారు.

12 ఖిలాఫతు సంఘములలో హిందువులను కఠినముగా తేల్చి కొనవచ్చును. వానినుండి స్వీకర్త ఆంగ్లా ఖిలాఫతు నిధులకు ధనముప్రసంగ చెయ్యవచ్చును.

13 ఈ రాష్ట్రమునందు పనియొకవరకు తాత్కాలికముగ నిర్వహించి నందులకు కర్నూలు కాపురములకు జవాబునయ్యెడు మొదటిస్థానాహ్లాద్ ఖాదిరిగారికిని, కర్నూలు ఖిలాఫతు సంఘము వారికిని యీసభవారు వందనము లర్పించు చున్నారు.

14 ఈ రాష్ట్రపు మహమ్మదీయులలో చాలప్రచారము జరుగవలసి యున్నది. కావున యీక్రింది వివరము ప్రకారము 6 మాసములకు చాలిన ప్రారంభ వ్యయముగలుగాను, ఆఖిలభారత ఖిలాఫతు నిధినుండి ఆధుము రు 2500 ల ననుగ్రహించి పంపుచుని కేంద్ర ఖిలాఫతు సంఘమువారు కోరబడుచున్నారు.

4 గురు ప్రచారకులకు నెల 1-కి రు 30 ల చొ॥ న రు 120-0-0	
ప్రయాణపు ఖర్చులు రు	80-0-0
రాష్ట్రీయ ఖిలాఫతు సంఘమునకు గుమస్తా	25-0-0
బుల్డోజరు	10-0-0
యంత్రము	15-0-0
నెలఖర్చు	250-0-0

5 నెలలకు ఖర్చు	1,500-0-0
కాగితములు కలములు ఆయుధములు	1,000-0-0
వస్త్రములు యితర ఖర్చులన్నిటికి	

మొత్తము 2,500-0-0
సెక్రటరీ.

వేదము వేంకటరాయశాస్త్రి గారు

- సీ. : ద్వైతమును దను వేంకటాచార్యులు
- రాజగోపాలాచారి కవిరాజురాజు
- మార్గశాటక రచనామృతమునకు వాంధ్ర
- జనరేఖించిన ఘనయశుండు
- కాలిదాసుని వాటకము లాంధ్రవాణికి
- గైచేసి యొనగిన కవిభంధుడు
- ఆంధ్రవాటక రాజ మన మించిప్రసాద
- పదుద్రవాటక కవిభద్రగజము
- సర్వకావ్యాభిషేక సమకూర్చియునగిన
- సార్వకావ్యాభిషేక చక్రవర్తి
- భవభూతిభారతీ శత్రుధర్మయ్యి దిటుచు
- వైదికచింత కవికల్యాణుడు
- గద్యప్రబంధాధికములు మఱిగొన్ని
- రచించి మించిన ముద్రతుండు
- సంస్కృతాంధ్రములకుఁ జక్కనిదీక్షలు
- దండిగఁ జేసిన పండితుండు
- గీ॥ సర్వశత్రుశత్రుత్రాణి సకలవివర
- వరము లెల్లను శ్రీజగద్గురునివలన
- బొందినట్టిమహాకవి పుంగవుండు
- అస్మదాచార్య పాదుండు నతులీతుండు
- ప్రభువేదము వేంకట రమణశాస్త్రి
- ద్రావిడాంధ్రాంధ్ర దైవభారతీయండు
- పుత్రవర్యుండు బుధాకావ్యజ్ఞుండు
- ప్రతిభ గాంచిన వేంకటరాయశాస్త్రి
- గునుపాటి యేనాదిరెడ్డి.

అర్థశాస్త్రము

రాశివాదము

[నేలటూరు వేంకటరమణయ్యగారు బి. ఏ. ఆనర్సు]

ఇంకొకపూర్వము లోహద్యుత్తమము నొక్కంత జర్మించియందలి ముఖ్యవిషయములను గనుగొంటిమి. ఇంక రాశివాదమును గూర్చి యింక యాలోచించ వలసియున్నది. రాశివాదమును సంపూర్ణముగ గ్రహించవలయునన్న విలువనుకొని యింకను కొంచె పెంజుగవలయును.

ఏ కన్యతనకైక రెండవవిధములై నవిలువలుగలవు. ౧ నీళ్లు తీరవాధారములగు పదార్థములలో నొక్కటి. నీళ్లు నీటిని వసు మృదాదేవుడు నుండడు సజీవములగు సర్వజనులకును, వృక్షములకును నీరావశ్యకమై యున్నది. ఇట్లు సర్వప్రాణులచే నపేక్షించబడు నీటికి నెలలేదు. ఎవ్వరును నీటిని ధనము నిచ్చికొనుటలేదు. ఒకవేళ నీటి కరవు సంభవించు స్థలములయందు గూడ దానికిచ్చు నెల యల్పము. ఈయల్పపు నెలయు నీటిని సరాసరాచేయు వారికష్టమునకై యిచ్చుకూలియే; కాని నీరను ద్రవ పదార్థమున కిచ్చు నెలకాదు. వేసంగికాలమున బర్జాంపురమున నీరమృదువనని వదలించుదు. అర్థవా కొకవిందెడు నీళ్లుగిట్టునని చెప్పదురు. అయితే, ఈ అర్థవా విందలొని నీటివెలకాదు. పట్టణము బజారునంచి రెండుమాడు మైళ్లదూరము నీటిని మోసికొని వచ్చి కట్టణవాసులకు సరఫరాచేయువాని కిచ్చుకూలియే. ఇందుచేత, నీరత్వంతోపయుక్తమున బ్రాజాధారము నగు పదార్థమైనను దానికి నెలలేదని తేలుచున్నది. అందుచే దానికి విలువ లేదని చెప్పటమరకాదు. నీరు విశేషము విలువగల పదార్థమనియే చెప్పవలయును. ఇట్టి విలువకు సమవాయువు విలువ యనిపేరు. ఈ సమవాయువు విలువను గురించి మన మర్థ శాస్త్రమున, విశేషించి చర్చించవలసిన యవసరము లేదు.

2. అర్థశాస్త్రమున, విలువకు, సామాన్యముగు వేరర్థముండుగలదు. అనేకు లపేక్షించు ప్రతిపదార్థమునకును గిరాకి హెచ్చును. అట్లు హెచ్చుటకు గారణము, పదార్థముల శ్రేణి ములగుదు, వానియందున్న మగు నూతనగుణమే. ఈ గుణము నకుగూడ విలువయనిపేరు. మనచే వాంఛితములుగా కర్మపదార్థములయందును నీగుణ మారోపితమైయున్నది. అయితే సమవాయువు విలువకును నీరందర తరగతి విలువకును బాల భేదము గలదు. ఈ రెండు తరగతు లు విలువకును జన్మస్థానములు వేరు. సమవాయువు విలువపదార్థములయందును నైజగుణము. పదార్థముల యుత్పత్తితో గూడ నదియు నుత్పత్తి యగుచున్నది. గిరాకివలన దాని కే విలువముగలుగదు. అయితే రెండవతరగతి విలువయొక్క జన్మస్థానము వేరు. అది మనుష్యుల వాంఛల నల్లను తృప్తికరమగు గిరాకివల్లన వస్తువులయందు వారోపితమగుచున్నది. దీనికి గిరాకివల్ల వృద్ధిక్షయములు గలుగును. గిరాకి హెచ్చిన నీవిలువయు హెచ్చును. తగ్గిన తగ్గును. మనుష్యుండు వాంఛించుటచే పదార్థములకు విలువ గలుగుచున్నవి ముందే చెప్పబడియున్నది. ఈ పదార్థముల కొకదానికొకటి మార్చుకొనుటచే వాంఛలు తీరవున్నవి. ఏదైన పదార్థమును గోరు మనుజుడు విలువయందు తత్వమగు సర్వపదార్థము నిచ్చియే గ్రహించవలసియున్నది. అందుచే నీవిలువకు మారకపు విలువ యనిపేరు. అర్థశాస్త్రమునందు విలువయని చెప్పినప్పుడెల్ల మారకపు విలువయనియే గ్రహించవలయును. మారకపు విలువ సర్వవాంఛిత పదార్థములను ఆకించియున్నది. మనము పూర్వము విలువనుగూర్చి చేసినచర్చకు స్మరణకు దెచ్చుకొంటిమేని యీ విషయము మరింత విశదము గాగలదు.

ఇంకొకవలెను విలువయొక్క సామాన్య స్వభావమును గూర్చి చర్చించితిమి. ఇంక వైకపు విలువనుగూర్చి విచారించుట ప్రస్తుతము. వైకపు విలువనుగూర్చి చర్చించుటయన్న, విలువల మానమునుగూర్చి చర్చించుటయనియు గూడ నర్థమగును. ప్రతి దానము ఆనగా, వస్తువులకు తత్వమగు విలువగల వస్తువులను మార్చుటకున గలుగునంకటముల నివారించుటకై, సర్వజనాదరణీయమగు నొకపదార్థపు పరిమితినిగొని, దానివిలువ వలన సర్వపదార్థముల విలువల గొలువవలసి వచ్చెను. ఇట్టి సర్వజనాదరణీయపదార్థ పరిమితియొక్క విలువకే విలువలమానము అనిపేరు. ఈ విలువల మానపువిలువ స్వభావమే ప్రస్తుతము చర్చించవలసిన విషయము.

మారమును గొట్టుటకు గజమును కొలతమానము నుపయోగించుచున్నాము. గజము సాధారణముగ చాగునామున నుండును. అయితే గజమునకుని కొంతనిడివిగల కట్టయో? కట్టకాదు. కజ నిడివిగల మారమునకే గజమునిపేరు. ఇందుకు వే

దారముచే గూడ గజము నిడివిగలదుమారమును గొలుచుటయు గలదు. గజము నిడివిగలదుమారముచే, విశేషదీర్ఘములగు మారములను గొలుచుచున్నాము. అట్లే విలువలను గొలుచుచున్నాము. సర్వజనాదరణీయపదార్థ పరిమితియొక్క విలువకే సర్వపదార్థములను గొలుచుచున్నాము. ఇట్టిపదార్థ పరిమితి మన దేశమునందలి విలువల మానమగు రూపాయ. రూపాయనగా వేమి? వలయాకారమును ముద్రితమున నగు వెండియో? అవుననియే సర్వసాధారణముగా దలంతు! కాని యట్లుదలచుట పొరబాటు. ఏలన, రూపాయ యనునది యాసర్వజనాదరణీయ లోహపదార్థ పరిమితిగాదు. అందాశోపితమైన “విలువ” యను గుణమునకే రూపాయ యనిపేరు. అట్లు కాదయ్యేనే ప్రమాదము సంభవించును. పరిమితమగు వెండికే యాపేరుండేని యితర పదార్థముల వాపేరవిచ్చుట సమంజసముకాదు. అయినప్పటికిని, మనము ఓర కానుకనో, ౧౬ ఆణా గూకలనో తేల్చినప్పుడెల్ల వానిని రూపాయ యనియే చెప్పుచున్నాము. ఇందువల్ల గుండ్రని వెండివిల్ల రూపాయగాదనియును, నందాశోపితమైన విలువయను గుణమునకే యీపేరు తగియున్నదనియు మనము గ్రహించవలయును. మారములను కొలుచుగజ మను మానము, కొయ్య యి ను ము, దార ము మొదల గు వాని చేతే యబడినట్లు రూపాయయను విలువలమానమును, వెండివిల్లగారముతోను, తదితరములగు మరిన్ని లోహములతోను తేయవచ్చును. అయితే సాధారణముగా విలువల మానము వెండిబంగారములపై ముద్రితమగుచున్నది. ఇందుకు కారణ మింతకు పూర్వమే జెప్పబడియున్నది. అయినను, ఒక కారణమును మాత్రమి సందర్భమున జ్ఞప్తిపరచుట మంచిది. వెండి బంగారములు కర్మోత్పత్తివస్తువులగు పదార్థములగుటచే వానిని వాంఛించనివారు లేరు. రాజు మొదలు భిక్షుగారి పర్యంతము సందరును నీలోహముల వాణ్ణించ సర్వవిధముల బాటుపడుచున్నారు. వీనిని సంపాదించినవానికి ప్రపంచములోని సర్వవాంఛిత వస్తు సముదాయమును స్వాధీనముగాగలదు. అనగా యీరెండు లోహపదార్థములను గోని తిత్సమమగు విలువగల వేరు వాంఛిత పదార్థముల నియ్య నివ్వమనేని వారెవ్వరు నుండరు.

ఇప్పటికి చేతనసారాంశము వెండి బంగారములపై ముద్రితములగు నాణెములకు సర్వవాంఛిత పదార్థములనై విలువ యున్నదని అయితే వైకపు విలువయెట్టిది. సర్వవాంఛిత వస్తువులకును, గిరాకిచే నుత్పన్నమగు గుణము విలువ. వైకమునందును నీగుణ ‘విలువ’యట్లే యారోపితమగునా? వాంఛిత పదార్థములకు గిరాకి హెచ్చిన విలువ హెచ్చును. తగ్గినతగ్గును. వైకపు విలువకుగూడ గిరాకి చలనమువలన నట్టి వృద్ధిక్షయములు గలుగునా? వేసంగికాలమును ధాన్యమును పెక్క్-మంది గోరుదురు. అప్పుడు దాని విలువ హెచ్చుచున్నది. మహమ్మాయి నందు ధాన్య మవ్వారిగా దొరకుటచే దాని విలువతగ్గును. వైకపు విలువయు నీస్వాయముననుసరించయే, గిరాకి వృద్ధిక్షయములనుబట్టి హెచ్చుచును తగ్గుచు నుండును. అయితే, యీ స్వాయముసారము వైకపు విలువయొక్క వృద్ధిక్షయముల నెఱుంగుట ముఖ్యసాధ్యమైనవనికాదు. ఏలన, సర్వవాంఛిత పదార్థముల విలువలన వైకముచే గొలువబడుచున్నది. అందుచే నన్ని పదార్థములు విలువల వృద్ధిక్షయముల ములభముగ గనుగొనవచ్చును. ఎండకాలమున, రూ 1 కు 6 ముంకలకట్టు గిట్టును. మహమ్మాయినందు రూ 1 కు 8 ముంకలకట్టిన ధాన్యము చొకయైనదనియు, ధాన్యపు విలువ తగ్గినదనియు ములభముగ గనుగొనగలము. ఇట్లే వస్త్రముల విషయమునను విలువ హెచ్చుతగ్గులను గనుగొనగలము. ఎందుచేతననగా, విలువలమానము అచలమని మననమృతము కాబట్టి, పదార్థముల నెలల నప్పుడప్పుడు విలువల మానముతో బోల్చివాని, వానిని వాగముయొక్క విలువ అచలముగాదు, దాని విలువయు వెండి సరఫరానుబట్టి హెచ్చుచును తగ్గుచు నుండును. అయితే యీరూపాయ విలువయొక్క వృద్ధి క్షయముల నెఱుంగుట యెట్లు? ఎన్ని వస్తువుల విలువలను రూపాయతో బోల్చి కనుగొనుచున్నాము. ఏపదార్థపు విలువ వైన యితరపదార్థములతో బోల్చున చక్కతేము. ఏవస్తువు వైనగొని, యితరవస్తువులతో బోల్చుక దాని పోషువు వెడల్పు భారములను జెప్పగలము. అట్లేదానికి విలువయొన్నదనియు జెప్పగలము. ఆ విలువ పరిమాణము నెఱుంగగోరిన దాని నితరపదార్థములతో బోల్చియే తీరవలయును. ఈవిధిగ వైకముల విలువ గనుగొనవలయునని రూపాయను దీనితో బోల్చుటయునా?

(ముద్రాపకము)

ఆంధ్ర రాష్ట్ర జాతీయోపసంఘ కార్యనిర్వాహకసభ - చిత్తూరు

(స్వకీయ విలేఖరి)

28-9-22 వ తేదీన చిత్తూరులో ఆంధ్ర రాష్ట్ర జాతీయోపసంఘ కార్యనిర్వాహకసభ ముగిసినది. దాదాపు పట్టాభిషేకారామయ్య, కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారు ముగ్గురు వారు సభకు హాజరయిరి. మొత్తము 18 గురు సభ్యులు మాత్రమే హాజరైరి. ఈ క్రింది తీర్మానములు గావించబడినవి.

- (1) ఈసభకు శ్రీ పట్టాభిషేకారామయ్యగారు అధ్యక్షులుగా నుండుటకు తీర్మానించడమయినది.
- (2) శ్రీ చంద్రశేఖర రాజుగారు కార్యనిర్వాహకసంఘ సభ్యత్వమునకు రాజీనామా పెట్టినందున వీరిస్థానాన్ని శ్రీ దండవారాజుగారిని ఎన్నుకొనడ మయినది.
- (3) శ్రీ జగ్గెల్లి రామచంద్రరావుగారు కార్యనిర్వాహక సంఘ సభ్యత్వమునకు రాజీనామా పెట్టినందున వీరిస్థానాన్ని శ్రీ గునుపూడి కామేశ్వరరావుగారిని ఎన్నుకొనడ మైనది.
- (4) శ్రీ తెలిదేవర నానుడేవయ్యగారు కార్యనిర్వాహక సంఘ సభ్యత్వమునకు రాజీనామా పెట్టినందున వీరిస్థానాన్ని శ్రీ నల్లారెడ్డి రామమూర్తిగారిని ఎన్నుకొనడమయినది.
- (5) జయలక్ష్మియమ్మను శ్రీ పున్నయ్య శాస్త్రిగారిస్థానాన్ని చక్రవర్తి మెకటకేశ్వరరావుగారిని ఎన్నుకొనడమయినది.
- (6) రాష్ట్ర సంఘ సభ్యులుగాని, కార్యనిర్వాహకసభ్యులుగాని రాజీనామాలు ఆయా జిల్లాల కార్యదర్శులవారు పంపింపలేని తీర్మానించడమైనది.
- (7) శ్రీ క. రాజగోపాలాచారిగారు వ్రాసిన లేఖ చదువడమైనది. శ్రీ రాజగోపాలాచారిగారు వ్రాయు మెమోరాండమును తమిళభాషాగ్రామసంఘ కార్యదర్శి ఆభిప్రాయముకొనుటకు తీర్మానించడమైనది.
- (8) శ్రీ కె. ను. మ. వెంకట్రామయ్యగారు 6-9-22 వ్రాసిన లేఖ చదువడమైనది. వీరి పంపిన మొత్తములలో కొన్ని యాదాత్తముగా తీసికొని ఖర్చుపెట్టునట్లుగా కొన్ని అడిటరు రిపోర్టులో కనబడుచున్నందున, సదరు రిపోర్టుతోపాటు ఆలోచించుటకు తీర్మానించడమైనది.
- (9) ఉమ్మా ఆలీషాగారి బిల్లు చూడడమైనది. శ్రీ ప్రకాశంగారు సభలో లేనందున వారు వచ్చువరకు ఆపువల యుండమైనది.
- (10) శ్రీ కుంతి లక్ష్మీబాయిగారు వ్రాసిన దరఖాస్తు చదువడమైనది. కార్యదర్శి బట్టెలుతయారచేయువరకు వారి దరఖాస్తు ఆపువల యుండమైనది.
- (11) ఖిలాఫతు కమిటీవారు వ్రాసిన లేఖ చూడడమైనది. వారికి తగిన సమాధాన మిచ్చుటకు కార్యదర్శిని నిర్దేశమైనది.
- (12) విశాఖపట్నం జిల్లా కాంగ్రెస్ కమిటీవారు జిల్లా విభజనవిషయమై పంపిన తీర్మానము చదువడమైనది. వారు కోరిన ప్రకారము విభజన చేయుటకు రాష్ట్ర సంఘమువారిని నిర్దేశమైనది.
- (13) ఆంధ్రపురం వారు ఖద్దరు ఫండు విషయమై చేసిన తీర్మానము చదువడమైనది. రాష్ట్రమునకు అఖిల భారత సంఘమువారు ఇచ్చిన మొత్తము ఆలోచనలో నున్నందున సదరు తీర్మానమును గూర్చిన చర్చ ప్రస్తుతము ఆపువల యుండమైనది.

అంతటితో సభ ముగిసెను.

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభ చిత్తూరు

(స్వకీయ విలేఖరి)

అధ్యక్షుని అంతోష్టవన్యాసము

“నా హారంభోపన్యాసమున కాసనసభలలో ప్రవేశించుటయే ముందరిన నూదించితిని. సభలో నాయభిప్రాయమునకు భిన్నముగ తీర్మానింపబడినది. ఇంకను నాయభిప్రాయము మారలేదు. కాసనసభలలో ప్రవేశించుట లాభవాయక మనియే నాయుద్దేశము. మహాత్ముడు స్వయానవహరించుట. బుద్ధిశక్తి వికల అహింసాధర్మమును మహాత్ముడు బోధించుచుండెను స్వరాజ్యసిద్ధికి లోకకల్యాణమునకును అంతకంటె ఉత్తమార్థములేదు. కాసనతీర్మానమును చూచి సభనా రెట్టినిర్ధారణ ను గావించలేదు. గుంటూరునుండలపరిశితులను నేను బాగుగా నెరుంగుదును. కృష్ణాజిల్లాసంగతికూడ కొంచెము తెలియను. దానింట్టి కాసన తీర్మానమునకు మన మిప్పుడు సంసిద్ధముగా లేమని నాయభిప్రాయము ప్రజలకు అపరాధపుపన్న నిజమిటులేమో యనుభవము చాలమిత్రులగానున్నది. అట్టిని పోగొట్టుకొనుటకుమాత్రము ప్రజ లింకను సంసిద్ధులు కాజేను. అందుచే కాసనతీర్మానమునకు ప్రస్తుతపరిస్థితులలో విలువలేదు.

పదవ ఆంధ్ర మహాసభ, చిత్తూరు

(స్వకీయ విలేఖరి)

25-9-22 సాయంత్రము 4 1/2 గంటల ఆంధ్ర మహాసభ ప్రారంభమయినది. అధ్యక్షులగు బ్రహ్మశ్రీ మహావహాపాధ్యాయ వేదము వేంకట్రామశాస్త్రిగారు సభామందిరమున కేలేంచినప్పుడు హస్త ధ్యాయం చేసెను. ప్రసంగించుటకు కిట లాడుచు జనముతో నిండియుండెను. అనేకమంది శ్రీమతి కూడ సభ నలంకరించిరి. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు లగు శ్రీ బి. మునిస్వామి నాయుడుగారు, (యస్. యల్. సి.) కేవల స్వాగతోపన్యాసమును గంభీరముగ వివరించిరి.

శ్రీయుత కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారు శాస్త్రిగారి సభ్యత్వపీఠము నధిష్ఠింపు డను తీర్మాన ముపపాదించుచు తమగురుభక్తిని వెల్లడిచేయుచు శాస్త్రిగారి అనుమానపాండిత్యమును, నిరుపమానభావనాసేవను ప్రశంసించి ప్రసిద్ధమైన యొక ఖద్దరుకాలువను తమ గురువు గారికి సమర్పించిరి. గడ్డె రంగయ్య నాయుడుగారు తీర్మానమును బలపరుచుచు వారి పాండిత్యమును స్తుతించిరి. శ్రీ యేనాది రెడ్డిగారు అధ్యక్షులవై నోక గంభీరముగ పద్యము రచించి సభ్యులకు కర్ణానందముగా దానిని పాడి తీర్మానమును బలపరిచిరి. శ్రీయుత గాడిచర్ల వారి సహోత్తమరావుగారు శ్రీ శాస్త్రిగారి భావనాసేవను కొనియాడి తీర్మానమును బలపరిచిరి. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు శాస్త్రిగారిని పుష్పహారాంకుశుల గావించిరి. అధ్యక్షుకోపన్యాసము భావగర్భితమై, హాస్యరసప్రపూరితమై యున్నది. వృద్ధు లయ్యతాము అధ్యక్షులవరకు అంగీకరించుటకు గలకారణము తనద్రవ్య శిష్యుల జానుభాగ్యము లభించుట యనియు, తనశిష్యులు జాతీయోద్యమములో గౌరవస్థానమును పొంది తమకంటె నెక్కుడు చేకవేసిన చేయుచుండుట తమకు మిగుల ఆనందదాయకమనియు నెలవిచ్చిరి. ఆంధ్రభావ, ప జ్యయములయొక్క ప్రస్తుత దీనిస్థితిని సంగ్రహముగ జెప్పి భాషాభివృద్ధికి కలయుమార్గముల నూదించియుండెరి. ప్రాచీనపద్యములవై ఆంధ్రగీర్వాణముల విద్యార్థులకు బోధించుటకు అదర్శప్రాయమును నోక కళాకాల మిగుల నవనర మనియు, తద్వారానే భాషాపునర్ధారణము సాగు ననియు నెలవిచ్చిరి.

అంతట ఆంధ్రదేశమున కరిత్రము, కళలు, అందుముఖ్యముగా ఖద్దరుపరిశ్రమ, పునరుద్ధరింపబడుటకు తగుప్రయత్నములు జరుగవలెనని శ్రీ గాడిచర్ల వారిసహోత్తమరావుగారు తీర్మానమును పంపించిరి. శ్రీయుత ఆంధ్రకళాసం ఆయ్యంగారు తీర్మానమును బలపరచి, నదియేక గ్రీవముగా సంగీకరింపబడినది. మిక్కిట శ్రీయుత కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు భాషాప్రముఖ క్రముగ రాష్ట్రములు విభజింపబడవలెనను నూత్రమునందు తమ విశ్వాసమును ప్రకటించుచు తీర్మానము నుపపాదించి దానియావశ్యకతను నిరూపించిరి. బి. మునుస్వామి నాయుడుగారు తీర్మానమును బలపరిచిరి. తీర్మానమేకగ్రీవముగా సంగీకరింపబడినది. అస్పృశ్య తానివారణమునకు తగు నేర్పాట్లు గావించవలె నని శ్రీయుత గడ్డె రంగయ్య నాయుడుగారు ఉపపాదించిరి. దామరాజు పుండరీకాక్షుడు తీర్మానమును బలపరచి ఏకగ్రీవముగా నామోదించెను. అధ్యక్షునినూచన ననుసరించి సంస్కృతము తెలుగు బోధించుటకై యొక అసలైనకళాకాల నెలకొల్పబడవలె నని శ్రీయేనాదిరెడ్డిగారు ఉపపాదించిరి. దాక్తురు పట్టాభిషేకారామయ్యగారు తీర్మానమును బలపరుచుచు మహామయోపాధ్యాయునియొద్ద విద్య నభ్యసించుచు గీర్వాణమును అంగ్లముద్వారా నేర్చుకొనవలసినదనియు, అది మిక్కిలి అనర్థవాయక మనియు, ప్రాచీనబోధనాపద్ధతుల ననుసరించి విద్యగ్రాభుట యెంతేని యవసర మనియు నొక్కిచెప్పిరి. తీర్మాన మేకగ్రీవముగా సంగీకరింపబడినది.

తాడిమేట్టికుటుంబశాస్త్రిగారు ఆంధ్రగంధాలయోద్యమాభివృద్ధికి ఆంధ్రులెల్లరు తోడ్పడవలెనని తీర్మానము నుపపాదించి శ్రీ బ్రహ్మశ్రీ గోపాలకృష్ణమూర్తిగారు బలపరిచిరి. తీర్మాన మేకగ్రీవముగా సంగీకరింపబడినది. తగుపరిశ్రమగంధములను నియమించవలె నని కూడ తీర్మానింపబడినది. పరపతిసంఘముల నెలకొల్పవలెనని శ్రీయుత కుటుంబశాస్త్రిగారు ఉపపాదించి భాస్కరశ్రీ గోపాలకృష్ణమూర్తి గారు బలపరిచిరి. ఏకగ్రీవముగా సంగీకరింపబడినది.

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారు రాబోవుసభను మదరాసున కాహ్వానించిరి. అధ్యక్షునికి సభ్యులపక్షమున శ్రీముని స్వామి నాయుడుగారు మండపము లంపించి పిదప సభ ముగిసెను.

ఆంధ్ర మహాసభ, చిత్తూరు

(స్వకీయ విలేఖరి)

ఆంధ్ర మహాసభ 24 వ తేదీ ఉదయము 8 గంటల శ్రీయుత ఉన్నత లక్ష్మీబాయిగారి ఆధిపత్యమున జయప్రదముగా జరిగెను. నుమారు 50 మంది ప్రతినిధులును 200 మంది ప్రేక్షకులును విచ్చేసిరి. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు లగు శ్రీమతి కళవల్లి అమ్మగారు ప్రతినిధులకు స్వాగత మొసంగుచు చక్కని యుపన్యాసమును వివరించిరి. బ్రహ్మజోతుల లక్ష్మీనరసమ్మ, జాలాంతరపు శేషమ్మ, కోటమర్రి కనకమ్మ, మాడభూషి చూడమ్మగారు ముగ్గురు వారు సభలో పాల్గొని చక్కని యుపన్యాసములు గావించిరి.

అధ్యక్షులగు లగు శ్రీయుత లక్ష్మీబాయిగారు గంభీరోపన్యాసమును గావించి ఖద్దరు వస్త్రధారణము, అస్పృశ్య తానివారణము, శ్రీవిద్యావ్యాపకము ముగ్గురు విషయముల వారివలల బుద్ధినించెను. ప్రతినిధులును దెబ్బడు ఉత్సాహము చేకవడి పట్టుదల గన్పట్టెను. ఉత్సాహి సుబ్బయ్యగారిని అభినందించుచు నీ క్రింది తీర్మానము గావించబడినది. “శ్రీమతి ఉత్సాహి సుబ్బయ్యగారు శ్రీకృష్ణజన్మస్థానము నలంకరించి మన భారత శ్రీసోదరీమణులందఱును కళాభూషణమై మార్గదర్శక రాల్పించుటకు ఈ సభనా రామె నిభించించుచున్నాము.” ఉపపాదకులు:—బాలాంతరపు శేషమ్మగారు.

ఆమోదకులు:—ఉన్నత లక్ష్మీబాయిగారు. ఈ క్రింది తీర్మానమునూడ సంగీకరింపబడినది. “ఆంధ్ర మహాసభను తిరిగి పునరుద్ధరించి యీ చిత్తూరు పురవాసులు పట్టుదలతో జయప్రదముగా జరిగించుటయే గాక ముందు గూడ యిటులనే విడువకుండ జరుపుచు శ్రీల సభివృద్ధికి తేగలందులకు ఆంధ్రరాష్ట్రీయజాతీయోపసంఘమువారిని ఈసభ వారు ప్రార్థించుచున్నాము.” ఉపపాదకులు:—మాడభూషి చూడమ్మగారు.

ఆమోదకులు:—కోటమర్రి కనకమ్మగారు, విద్యుమనూర్చి యీ క్రింది తీర్మానము గావించబడినది. “బాలబాలికల విద్యానిధానమును గురించి యిదివరకు గల యాంగ్లేయపద్ధతులు కొన్నిటిని గాని అన్నిటినిగాని మార్చి జాతీయముగ నుండునట్లు చేయవలెనని యీ సభవారు అభిప్రాయ పడుచున్నారు.”

ఉపపాదకులు:—బాలాంతరపు శేషమ్మగారు. ఆమోదకులు:—నూత్రకాంతంగారు. ఖద్దరు వ్యాపకము, వైద్యవిద్య, కళవిద్యావిధానము, అస్పృశ్యతనుగూర్చి తీర్మానములు గావించిరి.

శ్రీ నిజయరామగజపతి మహారాజ స్మృతి

- సీ. గానపావనంధకన్ ఘనరత్న భవదీయ
- సంగీతపురపాతకాల సాక్షి
- అభినవభోజు డవని మెచ్చుటకు నీడు
- సంస్కృతశాస్త్రపాతకాల సాక్షి
- నగ్నకాటక శానాథు డ వనగ నీ
- నాటకసంఘంబే మేటిసాక్షి
- క్రీడావిశేషపారింబడ కనుటకు
- మేలైన నీటూన్ మెంట్టు సాక్షి
- అవి యివి యననేల సఖిలవిద్యలకు నే
- లిక వంట కాంగ్లకాలేజి సాక్షి
- బహుజనహావనప్రభు డననీయసం
- భ్యాకమాభ్యుత్థరంగు సాక్షి
- రమ్యహర్యాదీ నిర్మాణరాజవంశ
- శ్రీవిజయరామపురమే విశేషసాక్షి
- విజయగరావనీపాల! విలుధశాఖ!
- విజయరామపురాల! సద్విరుతశిల!
- గా. అనంతరామమూర్తి.

తిరువల్లి క్షే. శ్రీ అన్నదాన సమాజము:— ఈ సమాజయాజమాన్యమున పి. రాఘవులు నాయుడుగారు 50 మందికి, సి. భనుక రావు మొదలయ్యారు, 25 మందికి, పి. గోవిందరాజులు చెట్టిగారు 25 మందికి, జే. యం. అబ్బు చెట్టిగారు 25 మందికి, నారాయణ సింగుగారు 1:0 మందికి, యస్. కన్నబాబు నాయుడుగారు 25 మందికిని వీరలకు అన్న ప్రదానము గావించిరి.

పోర్టు సెంటు జాగ్రజెటు

26 వ సెంటెంబరు - మంగళవారము

రాజకీయము

ఆర్. సి. యం. స్ట్రోబ్బుగారు ప్రధానమంత్రి నారాయణ కాంత్ అక్కింగు పనిజేయుటకు గవర్నర్ జెనరలుగారి రంగీకరించి

నామినేషన్

భానుబహదూరు మహమ్మదు కలీమ్ముల్లాసాహెబు చిదా సాహెబు బహదూరుగారు ది. 26 వ తేదీన యన్. భవానం దంపిల్లగారు మొవ్వల పోగాకాసానే శార్తరంజి పోలీసు డి ప్యూటీ కమిషనరుగ నియమింపబడిరి.

భద్రాద్రి అజ్ఞప్రకాశ, కరవనూరు వెంకటరావు గారును బెల్లారిజిల్లాలో కోట్ల బెంచెమెట్టిట్టలుగ నియ మింపబడిరి.

సిట్టుబాద్ రాంకృష్ణగారు బెల్లారిజిల్లా కలలా పురం బెంచెమెట్టిట్టలుగ నియమింపబడిరి.

టి. వి. మాయగారు మద్రాసు కాసన సభ్యత్వము కు రజీనామా నీయూ ప్రభుత్వమువారి రంగీకరించిరి.

రెవిన్యూ కా. భి

వెంకట వెంకటకృష్ణారావుపంతులుగారు సెలవునండి రాగానే బెల్లారిజిల్లా డ్యూటీకి నియమింపబడిరి. ఆర్కే. డి. విక్టరు డి. జి. జ్యోతిగారు సెలవునండి రాగానే చిత్తూరు ప్రెజ ర్సి కి నియమింపబడిరి.

సబ్బీకు వెంకటనరసు పంతులుగారు సెలవునండి రాగానే గంటాడెనల డ్యూటీకి నియమింప బడిరి.

సానిక సభ్యుల పాలకాభి

శ్రీ. బైచెర్ల సూర్యనారాయణరాజుబహదూరుగారు తురుపా జమీందారుగారు, విశాఖపట్నం జిల్లాలో సభ్యు లుగ నియమింపబడిరి.

రా. పాటి మదనగోపాలనాయుడుగారు మద్రాసు కా. ల్లో సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

భానుసాహెబు మూన్ మహమ్మద్ అబ్దుల్ రహీమాక్ సాహెబు బహదూరుగారు, మల్లెకెర్రాసుకృష్ణయ్య చౌద రీగారు. జై. పోతు రాజారావు గారు, ఓంగోలు గంగా రాంసీగారును గుంటూరు తాలూకాలో సభ్యులుగ నియ మింపబడిరి.

పొత్తూరి లక్ష్మయ్యపంతులు, పసుపులేటి తాండవస్వా మ్మయ్యగారు, రెవెండు ఫాదర్ జి. బి. జే. ఫర్నసు, మూన్ మహమ్మదు రహమానుల్లాసాహెబు బహదూరుగారు సత్తెనపల్లి తాలూకాలో సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

గోల్లమూడి సూర్యనారాయణ పంతులు, భూపతి సూర్య నారాయణరావు, చిత్తుల కోటయ్య మూన్ మహమ్మద్ షేఖు దావాసాహెబు బహదూరుగారు తెనాలి తాలూకాలో సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

రావుల సుబ్బారావు పంతులు, తోట శేషుడినాయుడు గారు వెంకటపర్వత రెవెండు గుట్టా విచెర్ గారు బాపట్ల తాలూకాలో సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

గారిజెందన, కరదా శ్రీ. రామయ్యనాయుడు, దేను సుబ్బారావుచెట్టి, మూన్ మహమ్మదు షర్ హమ్మద్ సాహె బు బహదూరుగారు ఓంగోలు తాలూకాలో సభ్యులుగ నియ మింప బడిరి.

యస్. ఆర్. యం. వి. సరసిచారావు బహదూరు, కొమ్మ పార్థసారథినాయుడు, మూన్ మహమ్మదు షేఖు బాబాసాహెబు బహదూరు, కోటయ్యగారు సరసరావు పేట తాలూకాలో సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

కోలా కేశవరెడ్డి, రామిచెట్టి నరసయ్య, మూన్ మహమ్మ దు సయ్యు కరీంసాహెబు బహదూరు, తిక్కమాడి యె ప్రాగారలు పల్నాడు తాలూకాలో సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

త్రిపురణ లక్ష్మణమూర్తి నాయుడుగారు శ్రీ. కాకుళం తాలూకాలో సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

అకులపు సూర్యనారాయణనాయుడు, బుర్రా దేవేం ద్రాధికాశ్రమి గారు శ్రీ. కాకుళం సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

ఎంటి వెంకటరావుగారు కాకినాడ తాలూకా లో అభ్యుక్తులుగ నియమింపబడిరి.

నంబోలు శాంతయ్య, నలబోతుకోటయ్య, తురిమెళ్ల నర సింహం, సి. హెచ్. వీరయ్య, రాలిపాటి రామయ్య, సి. హెచ్. కొట్లకొర్రావు, మేడలమి అంతయ్య, ఇన్నమరి కోటయ్య, కోకా మల్లయ్య, గాదె వెంకయ్య, రావురి రంగయ్యగారు సరసరావుపేట తాలూకాలో సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

ఏ. వంధనగారు అద్దంకి యూనియనులో అభ్యుక్తు లుగ నియమింపబడిరి.

పుచ్చా సీతారామయ్య, నందిపాటి సీతయ్య, చిన్ని కాం తయ్యయ్య, మారం వెంకటసుబ్బయ్య, జవ్వాగి వీరరావులు, పోలవరపు సుబ్బారావు, గడ్డచుడుగు వెంకటసుబ్బయ్య. అడు సుమల్లి రామస్వామిగారు అద్దంకి యూనియను లో సభ్యు లుగ నియమింపబడిరి.

మిరాల నరసింహం అద్దంకి హనుమయ్య, నర్రా వెంక య్యగారు అద్దంకి యూనియనులో సభ్యులుగ నియమిం పబడిరి.

ఏ. ఓ. లాచార్యగారు 'రాయచర్లం' తాలూకా లో సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

మంజుల సుబ్బారావుగారు రేపల్లి తాలూకా లో సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

అన్నపర్ణి కేశిరెడ్డి, భీమిరెడ్డి వెంకటప్పారెడ్డి శ్రీ. రి రాజారావునయ్య, మన్నం వెంకటరాయుడు, బిత్తూ పుల్లారెడ్డి బావనరయ్య, పాటిబండపిచ్చయ్య, చెరుకూరి సీతారామయ్య, రాచపూడి పానకాలరావుగారు సత్తెనపల్లి తాలూకాలో సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

దరిసి పులయ్య, ఉన్నవ గోపాలరావు, నోముల పెదసుబ్బయ్య అల్లూరి ముకుందరాయుడు, మొల్ల చెరువు వీరయ్య, కొర్రుకుంట వెంకయ్యగారు పెదమూరపాడు యూని యను లో సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

మూరి వెంకటపూర్ణానందం, వేదాంతం వెంకట రామా చార్యులు, మద్దూరి సుబ్బారామయ్య, మన్నలూరి వెంకటకృష్ణ య్య, ఏలూరికోటయ్య, ఎల్లి శేషరామస్వామి, కొల్లా నాగ య్య ఎనుమలకోటిరెడ్డి, కొట్లావీరయ్యగారు సత్తెనపల్లి యూనియను లో సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

మాదలనుబ్బారాయుడు, పొట్టివీరేశం, రావిపాటి రామ స్వామి, యాదగిరి గోవిందయ్య, తాళకోటయ్య, గున్నంకోటి రెడ్డిగారు మాదల యూనియనులో సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

మాతలపాటి రత్నయ్యగారు దుగ్గిరాలగర్రిలో తెనాలి తాలూకాలో సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

అలపాటి కనకయ్యగారు తెనాలిగర్రిలో తెనాలి తాలూకాలో సభ్యులుగ నియమింపబడిరి. గూడెం వెంకటరామా రావుగారు వెంకటగిరి తాలూకాలో సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

చట్టి కృష్ణమూర్తిపంతులు, షేఖు చంప సాహెబుబహ దూరుగారు విజయనగరం తాలూకా పొందూరు యూనియను లో సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

నాళం వీరలక్ష్మీవరయ్య, మాడుగుల నరసిమ్మయ్య, కనకాల అప్పలస్వామినాయుడు, ఆత్మహరి సూర్యనారాయ ణ, వెరెల్ల బుచ్చివెంకయ్య, చిగిలిపల్లి జనార్దననాయుడు గారు పొందూరు యూనియను లో సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

దాసరి చిన్నయ్య సేనాపతి, నరసపాపయ్య, కాలెల్ల అక్కిపాళ, బల్ల అప్పయ్య, ఎల్లమ్మి సూర్యప్రకాశరావుపంతులు, బెకెన వెంకటరావు, పొనుగుపాటి నారాయణరావు పంతులు, బల్లనోమన్న దాసరి సత్యనారాయణగారు రాజంయూని యను లో సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

తామరపల్లి దిబ్బిడు, మహమ్మదు కాశీం, యం. యస్. యె. శర్మగారు రాజం యూనియను లో సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

బలభద్రుని చినసూర్యనారాయణ చెట్టిగారు శ్రీ. కాకుళం మ్యూనిసిపల కాన్సిలరుగ నియమింపబడిరి.

చక్రవర్తి అప్పలనరసయ్య నాయుడు, నాగవతి మత్తు స్వామి పంతులు గారు శ్రీ. కాకుళం మ్యూనిసిపల సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

జి. రాలగురువర్మనాయుడు, పి. వెంకటసునిస్వామిచెట్టి ఆర్కాటుమనిస్వామినాయకర్, సి. డి. తులసీరాంమొదలూర్ గారు చిత్తూరు మ్యూనిసిపల కాన్సిలరులుగ నియమింపబడిరి.

కే. నరసింహారావుగారు నంద్యాల మ్యూనిసిపల కాన్సిల రుగ నియమింపబడిరి. పోరగుడి వెంకట కృష్ణారావు, సాలస బావనయ్య, అప్పలనుబ్బారావు నాగవతి కామేశ్వరరావుపంతు లుగారు రాజమండ్రి మ్యూనిసిపల కాన్సిలరులుగ నియమింపబడిరి.

విద్యాభి

మిస్. మార్గరెట్ రామయ్య శ్రీ. గవర్న మెంటు కెండెం అండ్ డి. టెంపునింగుమూలు సూపరింటెండెంటుగ యువ్యకేవల సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

రావు. హమారు కే. దామనీ మినసుగారు పెద్దికేట సభ్యత్వమునకు రజీనామా నిచ్చిరి.

రావుబహదూరు కే. వి. రంగస్వామి అయ్యగారు, జి. డి. నరేశ్ గారు బాలియం నుండి గవర్న మెంటులో విశ్వవిద్యాలయసభ్యత్వమున కెన్నికలు బహుమతును.

మినీలేనియసు ప్రకటనలు

సి. వి. శ్రీవెన్నగారు కృష్ణా కె. ప్రెస్ డివిజనులో ప్రెస్ పాప డివిజనులో డ్రాఫ్టును నియమింపబడిరి.

యె. వి. మునిగారు మద్రాసు పోస్టు కాలెజ్ లో రిజర్వ్ డ్యూటీమీద నియమింపబడిరి.

సిక్కు-సోలరుల ఆత్మగౌరవము

సంజాబుగవర్నరుకు బంపినయుత్తరము

[ఎం. గు. ఇం. డి. యూ.]

ఈ సెల 9-6 తేది మిలిటరీ యుద్ధపులలో గురుకాబాగు

గడ్డ నిలువబడి చూచుచుండినప్పుడు సరిపాటయిన, సోలరుల సం ఘాత్యుక్తులను నగుసర్దారు అనుష్ఠించు ఈ క్రింది యుత్తరము ను పంజాబు గవర్నరుకు బంపెను.

అయ్యో, ప్రస్తుత సిక్కు ఉద్యమ పరిస్థితులను స్వయ ముగ కనుగొనుటకు నేను సెప్టెంబరు 9, 1922 నాడు గురుకా బాగునకు వెడలితిని. హృదయమును కరిగించునట్టి విషయములను జూడగ నే నాకు వినుదము గలిగెను. ఈ యంశము భారతదేశము నందలి బ్రిటిషు పరిపాలన కల్పితమగు కళంకము నాపాదం చుచు అన్ని పక్షముల సిక్కులకును బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునందల త్వకభావముల పురికొల్పుచున్నది.

కోమలమగు తమ హృదయమున కిప్పటికే ఆకాలిలనై గావించిన దౌర్జన్యకృత్యములు విశేషమగు దుఃఖమును గలిగించి యుండును. అయినను నేను రిటైర్డ్ సిక్కు-మిలిటరీ ఉద్యోగిగ నుండ నగుటచే నేను స్వ. యుగ జూచిన యంశములను తమకు నిన్ను విందుట నావిధ్యక్తధర్మమని తలంచి అట్లు చేయుచున్నాను. సుమారు 25 వందలవందలమంది సభ్యులకన్న మించిన సోల రుల సంఘమునకు నే సభ్యుడనై నగుటచే, సిక్కులనై యిప్పటి వలెనే ఘోరమగు ప్రకర్షన నలంబించుచుండినచే తమ సోద రులకు సాయపడుట వారికి తప్పనిది యగుచున్నదని, ఆ సోల రులపక్షమున తమకు నేను విన్నవించుచున్నాను.

ఇప్పటికే కొందరు వెన్నెసరలు సిక్కు జిల్లాలలో వారి ధర్మయధ్యమనందు చేరినను, రిటైర్డ్ సోలరులందరికీ మారు ఉద్యమమునందు చేరినచో, పరిస్థితులు మరింత విషమాకారము దాల్చునని నేను తమకు విన్నవించుచున్నాను.

సిక్కుమతమును దూషించుచు విమోచిగా రుదయోగిం చిన యానవాములగు పదముల నిట బెర్కొనుటకు నాకే సిగ్గు గు చున్నది. ఆ ఘోరమగు కథను వర్ణించుటకు నా కల మాడుట లేదు.

నేను సిక్కు మతములలో గొప్పవంశమునకు జనించిన వాడను. మాతంశము నాలుగు తరములనుండి ప్రభుత్వమువారి కండగ నిలిచినది. అట్టి రాజభక్తిని శాసనములు భారతదేశమున మరి యేమటుంబమునకు నుండియుండవు. అట్లుండియు ప్రభుత్వము లోడ నా సంబంధమును వదలుటకు నేను వెంటువెంటటి వాడ నుగ నుండునని తమకు తెలియజేయుటకు చింతించుచున్నాను.

నేను గురుకాబాగునరంగమున దెహ్రాడొక్ విమన రిచ్చిన ఆనుజ్ఞాపత్రమును పుచ్చుకొని యూనిఫాంనుతో నుంటిని. అయినను, పోలీసువారిచే దెబ్బలు తిని మూర్ఛపడిపోయినవారి నోళ్ళలో నీరు పోయుట కనుజ్ఞయిచ్చి రిమోటిగారి శదుగగా ఆ యుద్యోగిగ నుండు మిక్కిలి పకవచాక్యముల నుపయోగించి నన్నటనుండి వెల్లిపొమ్మని యాజ్ఞాపించెను. ఆకాలిం ధిక్కరిం చినవాడు కాదు. ఏవట్టుమకు ప్రభుత్వం దినవారుకారు వివాద మునందున్న తోట గురువారాకు సంబంధించినది అయినను ఇట్టి దాకణచర్యలు గావించబడెను. నేనప్పుడు కాచినంత దౌర్జన్య మునకు సాటియే యుండదు. ఆ దినమంతయు నేను బెట్టుకొ నుండ నుండి ఆంతయు స్వయముగ తాచుచుంటిని.

ఈ యుత్తరము వేలంబడి సిక్కు-సోలరుల యభిప్రాయముల బెలుపుచున్నదని యెఱుంగుడి

ఇకతైనను ప్రభుత్వమువారు వెంటనే దురంతచర్యల నాపి గురువారానుసభ్యును పరిష్కరింతు రని నేను నమ్ము చున్నాను.

చిత్రించవలెను. అనుష్ఠించు.

కనిస్టాంటు నోవెలు - త్రేసులు

తురుమ్మలవక మగుట

అన్న ను రాయబారి తంజివూర్

"తురుమ్మల కనిస్టాంటు నోవెలు త్రేసులుగూడ తక పునుకొనె. ఈ వార్త యందును ప్రసవముపడలేదు" అని విజ్ఞానముండి అట్లును రాయబారి 27 వ తేదీని తంజివూర్ నిచ్చి దని డిప్లీషండి ఆలపాదా యుండి వెండెంటువలెకట తంజి వార్త వచ్చినది.

ఆరోగ్య వార్తలు

ప్రాథమిక మోహన నాయకులగు

ఆరోగ్య సాధనములు

ప్రాథమిక మోహన నాయకులు వీ. ఏ. గాన 21 వ తేది సాయంత్రము సాంధ్యభాగములో గృహస్థ భక్తులనుగూర్చి గొప్ప ఉపన్యాసము నొసంగి, అందరి సారాంశము నిట వివరించుచున్నాము.

1. మానవుడు శ్రీవాంశు అవారాంశు జయించుట.
2. శ్రీసాంగత్యము సుతానప్రాప్తి వ్యవస్థపరిచి క్రమముగా శ్రీపురుషుల కాండదాయకముగా మారి విషయ లో లభ్యముకొంద పరిణమించింది.
3. భార్యార్థము వేరువేరు వెయ్యిలైన పరుడవలెను.
4. భోజనము చేసినవెంటనే శ్రీసాంగత్యము చేయరాదు. పాతీవులు కర్మనీయులు రాత్రి 2-3 మాడవయమున గంటలభ్య సెలకొనసారి మాత్రమే పవిత్రభావముతో శ్రీసాంగత్యమును గృహస్థులు స్వశీత్రమునందు చేయదగును ఎంత కాలము మానగలిగినంతవరకు.
5. లేకమే ప్రాణకై. దానిని మానవులు ప్రకృతినుండి వారిచి తమయందు బంధించుచున్నారు. ఆ లేకమున కొంత తీరము ననయవగును. మరికొంత మిగిలి లేతోగోళములందుచేరి అటునుండి మానవుల కందించి మాత్రనాశమున కలిగిజోగోరి మానవుల కుండకమున కలిగించును. ఆ లేకమును మానవులు తీరము నలయంబజేసినవో దీక్షాయురారోగ్య సంపన్నులగుదురు. ఈదేశమునకు లొంగిపోయి విషయశాస్త్రాలైనవో రోగిపీడితులై అకాలమరణములకు పాలగుదురు.
6. సంకమానంతరము పాలు విశాయ మున్నగు వానిని తినుట మిక్కిలి పొరపాటు. వెంటనే స్నానముచేయుట ఉత్తమము.
7. భగవంతుడు నిర్జేతుక వాయమాన కటాక్షముతో ప్రసాదించిన యాజ్ఞావాక్యమును అవివేచనకు మానవులు తృణ ప్రాయముగ తుడిచివేయుట నాసింది వృథచేయుచున్నార.

- అదివ్యశక్తియనట విడచిపోవునపుడు కలిగించుచున్న ఆనంద మేమనకు మహాదానముగతోచుచున్నపుడు అది వ్యక్తిని తీర్చింప చేసుకొనినవో నెంతటి మహాదానము కలుగునో వివేకముతో యోచించు కొనిన సేవ్యులను గూడ నిట్టిదవ్యయమునకు పాలుపడదు. తుడికానందముకాసింది పీరివిషయ ను అనుమలన ఆత్మహత్య చేసుకొనుచున్నారని చెప్పవచ్చును. ఈ రహస్యము తెలిగి ఉద్ధృతశక్తిగల యోగులు దివ్యతేజోభావము దీర్ఘాయువులు వై మహాశక్తి సంపన్నులుగా నున్నారు.
- 8 ఉదయమున లేకగానే కనలయట్లు దండలవైకు సుడచుట్టును చేతితో పెట్టగా 10 నిమిషములు రాయవలెను.
9. మెత్తని పరుపులను పరుండగూడదు. గట్టిగానుండు భూమి బల్లులు మున్నగువానినైననే పరుండవలెను.
10. రాత్రి నిద్ర పోవునపుడు ఎవరైనా కౌత్తిగిరి పడింది రాత్రి తృతీయ యామమున 2 గంటలు కొట్టినకరువాత కుడ్డిపక్కకు మరలి నిద్ర లేచు నపుడు కుడ్డిపక్కగా లేచవలెను.
11. దంధావన శమయమున బహ్య భౌతిని ప్రతిదినము చేయవలెను. అనగా తర్జని మధ్యమ ఆనామికలను యామాడు వేళ్లను బంగారీకరకు పోనిచ్చి కళమును తీసివేయవలెను.
12. మల విసర్జనా సంకరము మూలసాధన భౌతిని చేయవలెను. అనగా మున్నుతో లేక పొయిలొని యాడికతో అసనమున చేరులను కాళ్లను గుహ్యంగములను బాగుగా కుడిచేసి చాలసేపు కల్లనీళ్లు ధారగాపోసి కడుగవలెను.
13. ప్రాణాయామములన క్షేత్రము చరిత్రధుగును.
14. ఉదయమున 10-15 నిమిషములు సులాంగములను బాగుగా కదలించవలెను. ప్రక్కమీద దొరలవలెను. మోకాళ్లు కొమ్ముట తొలగించవలెను.
15. ఆననమున లోనికి లోగి వదులుచుండ వలెను. ఇది ఆత్మనిముద్ర. పొత్తి కడుపున లోనికి లోగి వదులుట నాభీకై.
16. బ్రహ్మచర్య ఎక్కెల్లె న్నజా నంది సాధన యిమిడి యున్నది.
17. తీరరసాధన చేసిన పిమ్మట రలయను తీరమునకును కొబ్బరినూనె గాని నవ్వులనూనె గాని రాచి స్నానముచేసి పిమ్మట మానముగా ఏకాగ్రతలో ధ్యానము చేయవలెను.

18. కొంచెము వంగి ఉపిరిని విడచి (లేచకము) పొత్తి కడుపును లోనికిచ్చి కడుపును గిరిగిరి త్రిప్పువలెను. ఇది ఉదయముననే పరుగడుపున చేయవలెను. ఇదియే నాభీకై.
19. నిశ్చలముగ నిలచుండిగాని కూర్చుండిగాని దృష్టిని చలించిన తడవద్దు. చూపు నూపుడు సముద్రము బామయ్య మున్నగువానిలోనున్న సాజత కిని భావనచే భూమధ్య స్థానమునకుండ వాళ్లనింబుయే తాటవలెను.
20. ఒకవంతురంధ్రమునకుండ నిరసీత్తి మరియొక ముక్కురంధ్రమునకుండ వదలుట కండు రంధ్రములకుండ పిత్తిననీటిని నోటినుండ వదలుట. ఇట్టి సాధనములను సెమ్మదిగ స్వల్పముగ క్రమక్రమముగ కాంతముగ నభ్యసించినవో దీర్ఘాయురారోగ్యములు కలుగునని ప్రాథమిక గారు నుడిచిరి.

*** * * * *
నూరవ ఏటి పుట్టినదినమునకుగ
అమెరికాలో ముగ్గురికి నూరేండ్లు నిండుట
వారి ఉపదేశములు

జాను. ఏ. స్టీవెన్, మాన్ స్పాంగ్లరుగార్ల కిద్దరిని నూరేండ్లు పూర్తిచై నూట యొకట వ వత్సరము వచ్చుట చే 1922 ఆగస్టు 26 వ తేది నివారీద్దరికి నితహర్షికవర్ధంతి ఉత్సవము ఆనాడు అమెరికా దేశమున న్యాయాధ్యక్షులందు జరుపబడెను. మూడవవారు డాక్టరు ఫ్రెన్చెస్మితుగారు వీరికిగూడ నూరేండ్లు పూర్తియైనవి. వీరు ఆగస్టు 26 తేదిని చనిపోయిరి. వీరుముగ్గురును కులసేద్యులు. మొదటి వాడెద్దరును కోటీశ్వరులు. మూడవవారు వైద్యశాస్త్రపాఠశాలకు. స్మితుగారు అమెరికావైద్యకళాశాలలో 1850 లో వైద్యపట్టమును పడసిరి. ఆకాశాలలో అట్టమును పడసిన వారిలో నాతడే ప్రథముడు. వారు పిష్టాయురారోగ్యములను గూర్చి చక్కని ఉపదేశములు చేసిరి. "మితిమీరిన తిండివలననే వ్యాధులును అకాలమరణములును కలుగును నూరేండ్లు పూర్ణాయురాయమందురు గాని 180 ఏండ్ల వరకునుగూడ జీవింప నకు కాశముకలదు. ఎవరైన నూరేండ్లలో పుగా చనిపోయినవో అచులకు వారి మితిమీరినతిండియే కారణ" వని స్మితుగారును తక్కినవాడెద్దరునుగూడ చెప్పుచుండెదవారు.

- స్మితుగారి పదనియమములు
1. ఏమాంసమునైన నెంతమాత్రమును తినగూడదు.
 2. పాలను విస్తారముగా త్రాగవలెను. పాలుబంటికి పడలేదని తోచిన పాలను యింకను విస్తారముగ త్రాగవలెను.
 3. ప్రాతర్భూషాన్నభోజనములు చేసినపిమ్మట 10-15 నిమిషములు విశ్రమించవలెను. అనగా పడుకొనవలెను.
 4. క్రొత్తవిను 10 గంటలు నిద్రపోవలెను.
 5. వర్షము లేనపుడు ఆరుబయటనే నిద్రపోవలెను.
 6. చుట్ట, సిగరెటు, బీడీ, మాకాగ్లమున్నగువానిని పీల్చు గూడదు.
 7. మధురపదార్థములు తినగూడదు.
 8. కల్లు, సారా, బ్రాండి, విస్కీయున్నగు వానిని జేసి గూడ త్రాగగూడదు.
 9. ఒకడే వర్షి (ఈజిప్టుకు) మీద పండుకొనగూడదు. పనిలేకుండ పోవరిగా నుండుటయే అకాలమరణమునకు అల్పాయువునకు ముఖ్య కారణము.
 10. ప్రకృతి కనుగుణముగా నడుచుకొనవలెను. అనుచిత కార్యములను త్యజించవలెను.

స్వీవర్ణగారు
నేను 80 ఏడ్లనుండి పొగయట్లు మున్నగువాని పూర్తిగా వదిలివేసితిని చెప్పదలచుచు మద్యాదులను చెడదాగుట రెండును హానికరములే

స్పాంగ్లరుగారు
నేను మితభోజి నగుటవలననే సంపూర్ణారోగ్యముతో నూరేండ్లవరకును బ్రతికితిని. నేను రోజుకు రెండుసార్లు మాత్రమే భుజించెదను. నేనెన్నడును పొగయట్లు మున్నగువాని కాల్చిఎత్తనను. విస్తారముగ పనిచేయెదను. పండులను విస్తారముగ తినవలదు.

తామర తైలము
తామర, తీట, దురద మొదలగువాటికి మంచిమందు తామర, తీట, గడ్డికి మంచిది డబ్బి 1-1 1/2 0-100 మాత్రము. అనేకయేండ్లనుండి యెప్పు తామర నాలుగైదు సార్లు రాచివేసిడనే పోయినదని జేమంది మాకు ప్రాసీయున్నాడ అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు-బొంబాయి.

నిజము రాష్ట్ర వ్యవసాయాద్యము

వైశిష్టికక్రింద నివాసరాష్ట్రములో భూములు కొనదలచుకొన్న వారికి సలహానిచ్చుచు మామవ్యాసములను పుత్రికలలో ప్రచురించియుంటిమి. వ్యవసాయాభివృద్ధి గల కొందరిని పంపి, వైవార్యములను అభివృద్ధిగా నుండినయెడల, ఆ పార్టీని పంపినవారు, వేర్వేరుగాగాని, అందరు కలిసి జాయింటు ప్లాటకంపెనిగాగాని, ఆరంభించి సాగుబడి చేయించిన చాలా భకరచని నూచించియుంటిమి. భూములు కొనవలెనని యిష్టముతో చాలమంది మాకు సలహానికరకు వ్రాసిరి. కాని అట్టి పార్టీని పంపుటకు రూ 800 అగ్గనియు, సలహాలు కొనిన వారు ఒక్కొక్కరు రూ 20 పంపినయెడల, రూ 800 అయిన లోడనే, అనుభవము గల పార్టీని రెండే మనియు, పుత్రికల మూలకముగా తెలిపియుంటిమి. ఇతర వరకును, ఏ మంది మాత్రమే వైకమును పంపిరి. కావున మీ తేది అక్టోబరులోగా భూములను సంపాదించ గుతూహలతో లవారు వైకమును పంపినయెడల వైకవ్యవస్థను మావేసేద వని ఇందు మూలకముగా తెలియబడడమైంది.

దరి చంచయ్య

భీమవరము తాలూకాగ్ధ

ప్రభుమన రాయకుడునందు స్థాపించుడి క్రమముగ నాలుగు వత్సరములు జరుప బడుచు వచ్చినది. గతవత్సరమున ఉండియందు జరిగిన సభలో ఆకీడు ప్రముఖులు రాజ్యోవునధ తమగ్రామమున కాహ్వానించియున్నారు. ఇదివర నిర్వహింప బడిన సభలన్నియు ఏపిల్, తే మానములు దాడివి కావు కాని, యేనో ఈ యేటి సభను జరుపుటకు గుంచి తాలూకాభిమానులను, ఆకీడు దేశధర్మమును సెట్టిపెట్టుము లొనరించు చున్నట్లును గానించుటలేదు. ఇట్టి ఉదాహరణ కారణము లూహింప న శక్యము. భీమవరము తాలూకా యనిన దే కారాధన తత్పరులకు నిక పట్టు. జాతీయోద్యమములకు మార్గదర్శి. అసహాయోద్యమ సమరధమున పెక్కుయోజకులను దేశమున కర్పించిన ధీరరాజు. అట్టికాలాకా యొక్క సభను గలిచి అహ్వానించినప్రముఖు లెట్టిలన మను ఇంతవరకును గనబరచు కుండుట లజ్జాకరము. కాట్టి తాలూకాభిమానులు ఇక నైనను తగుశ్రద్ధ వహించుట యుక్తము. తేనివో తాలూకాయొక్క అగ్రస్థాన వంశినింపిన్సి. —క్రేయోభిలాషి.

కనుమూరు (కృష్ణాజిల్లాలో హిందీ పాఠశాల)

మా గ్రామములో యీ నెల 18 వ తేదిన మా గ్రామ యువకుల ప్రోత్సాహము కల్గను, హిందీ పాఠశాల స్థాపించుడి సంఘమువారి సహాయము వల్లను, హిందీ పాఠశాల స్థాపించుడి ప్రస్తుతము, 25 మంది విద్యార్థులు మిక్కిలి ఉత్సాహముతో చదువుకొనుచున్నారు. ఏ గ్రామవాసు లయినను ఇచ్చటకు వచ్చి నివాసమేర్పరచుకొని చదువుకొన దలచినవారికి ఉచితవిద్యయు, నివాసయోగ్యమైన గృహపనులు నొసంగ గలదును. కానీ ఉత్సాహముగల యువకులు త్వరలో వచ్చి చేరవలయునని ప్రార్థించుచున్నాము. ఇతర గ్రామములనుండి వచ్చు విద్యార్థులు యలమంచిలి వెంకటాద్రిగారి కుమార్తె సుబ్బయ్యగారిని కలిసికొన నయెడల వైననుదహరించిన విధముగా సత్కరింపబడుదురు. (ఒకవిలేఖరి)

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘము కచ్చే అక్టోబరు 4-వ తేది బుధవారమురోజు మధ్యాహ్నము 1 గంటకు గుంటూరులో స్వరాజ్య కార్యాలయములో జరుగను. ముఖ్యముగా ఈక్రింది విషయములను గురించి తీర్మానముల జరుగును.

1. అడిటరు గారి నివేదికము
2. ఇద్దరు.
- ఈ యెదును చాల ముఖ్యవిషయములు గనక కాగనిర్వాహక సంఘసభ్యులును, ఇద్దరు సంఘసభ్యులును ఈసభకి తిప్పిక దయచేయ వేడుచున్నాము.
- కన్నెగంటి - సూర్యానారాయణమూర్తిచౌదరి.
- గుళ్లపల్లి - రామకృష్ణయ్య
- సహకార్యదర్శులు.

చేత వార్తలు

గ్రీసదేశపురాజు రాజ్యము వదలుకొనుట

వి.ప. మ. సి. తి. ప్రారంభము గుట

లండన్, సెప్టెంబరు 27:—గ్రీసుదేశపురాజు కాక్స్టాం ప్రెసుగారు రాజ్యమును వదలుకొనిరి. సలానికా, మిటిలేను లారిస్సాలా ఉపద్రవకరమగు విప్లవోద్యమములు బయలుదేరి విప్లవభించుచున్న నని యాటరునార్తలు వెలుపుచున్నవి.

అంగోరాసేన స్వచ్ఛంద సేవకులు

అలహాబాదు సెప్టెంబరు 27:—అంగోరాసేనలో జేరు టకు 100 మంది స్వచ్ఛంద సేవకులే సంసిద్ధులుగనున్నారు. అలహాబాదునుండి ఇండియన్ రైలు ప్రతిక మొదటి నూరుమంది వాలంటీయర్లుగాను ప్రకటించిరి. అలహాబాదునుండి 40 మంది చేరిరి. ఆఫ్రికాలోనే ఢిల్లీనుండి వచ్చినవార్త ఇట్లు ప్రకటించబడినది.

తురుష్కులు కాక్స్టాంటినుపులు ప్రేమ దేశములను ఆక్రమించుకొనిరి సిద్ధానుండి ఆఫ్రికా కాన్సులు 27వ తేదీని రింజివార్త నిచ్చెను. కాని ఈవార్త ఇంకను స్థిరపడలేదు.

మిత్రమండలి ఆహ్వాన లేఖను కేమాలు అంగీకరించును

అనధికార అభయములు

తెలస్సప్రదేశములో ప్రవేశించినందులకు సమాధానము జెప్పుట

లండన్, సెప్టెంబరు 28:—రాత్రి 11-30 గంటలకు పార్లమెంటు నుండి డెయిలీ మెయిలుపత్రికా విశేషకు డిల్లు తెలుపుచున్నాడు. అసియా మైన్యలో సంకరముజేయుచున్న కేమాలపాషా గారు మిత్రమండలిలేఖ నందుకొనిరి. కభకంపిన ఆహ్వానము నంగీకరింపవచ్చును. ఈవార్తముఖ్యము ప్రెంచియవారి బోయలను గారవచ్చేవారు ఆయనతో మాట్లాడినగాని కేమాలగారు అధికారరూపకమగు ప్రత్యుత్తర మియ్యరిని అధికారవార్తలు వెలుపుచున్నవి.

తెలస్సప్రదేశములో ప్రవేశించుట. సమాధానము కాక్స్టాంటినుపులు సెప్టెంబరు 28:—పయనివయమునుగూర్చి అంగోరాప్రతినిధి ఇట్లు తెలియజేయుచున్నాడు. సుధి నూచలనుగూర్చి మిత్రమండలివారు కేమాల పాషాగారి కంపిన లేఖ వాయువార్తాకార్యాలయమువారి అలగ్యములను కేమాల పాషాగారికి నిన్ను చేరవది. ప్రెగనుండి ఇంకోక వేయిమంది తురుష్కులు తటస్థప్రదేశములో ప్రవేశించిరి. తురుష్కు సేనానులు సుప్రతింది వారు కేమాలగారికి తెలియజేయుటకు చాలినంత వ్యవధిని హ్యరెన్సెక్ సేనానిగారు ఇచ్చెను. హ్యరెన్సెక్ గారు హమీదుబేగారితో అతి అతరతతో రాయబారములను నలుపుచున్నారు. హమీదుబేగారు ముస్తఫా కెమాల పాషాగారితో ప్రత్యక్షముగ ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను జరుపుచున్నారు.

బ్రిటిషువారు ఖాళీజేయుమనికోరుట

లండన్, సెప్టెంబరు 27:—తమ సుదేశము చేరిన 48 గంటలలోపుగ కటస్థప్రదేశమును ఖాళీజేయవలెనని కెమాలిస్తులకు బ్రిటిషువారు తెలియజేసిరి.

కేమాలగారి ఆక్షేపణ

స్మిర్నాలో అంగోరా ప్రతినిధితో కేమాలపాషాగారి ట్లు చెప్పిరి. ప్రెయిలున్ను-దార్డి నెల్లు జలసంధిని అందరకును స్వేచ్ఛగ నుంచెదమని తురుష్కు లభయ మొనగుచున్నారు. ప్రస్తుతిమందున్న దుర్గమును కూర్చెదరు. కాని మార్కారా సముద్రముద్వారా కాస్టాంటినుపులను కాపాడవలసియున్నది. ఇది తప్పదు.

బ్రిటిషువారు దార్డి నెల్లు జలసంధిని బంధించుటకు గోరుచున్నారను క్రొత్తసంగతి బయల్పరచెను. ఇ దెంతయు కడు ఆశ్చర్యముగ నున్నది. విరాట చమర ప్రదేశములను బ్రిటిషు వారు ఆక్రమించుకొనగూడదు. ఎంతమాత్రము కూడదు. ఇతర ప్రదేశములందున్న స్వల్పసంఖ్యాకుల ముస్లిములను దీసికొని వచ్చి తటస్థముగ, ఆటోలియాలోనున్న క్రైస్తవుల స్థానము నందు నుంచి ఆ క్రైస్తవస్వల్పసంఖ్యాకులను మస్లిములున్న ప్రదేశమునకు మార్చిన ఈతగాదా పరిష్కారమగును.

లండనులో భారతీయుల ఆక్షేపణ

లండన్ సెప్టెంబరు 27:—తెలవారుజాము 12-30 గంటల. సామీప్య ప్రాచ్యదేశ సమన్వయసంఘమునుగూర్చి లండనులోనున్న భారతీయు లిట్లు ఆక్షేపించిరి:—

రాయబారములను జరిపి మరీసమస్యను పరిష్కారము జేయవలెను. తురుష్కుసంపూర్ణ సామ్యభౌమసత్వమునకు భంగము రాగూడదు. ఇస్లాము పవిత్రత్రేములను ముల్తాను అధికారము నుండి తొలగించగూడదు. తుర్కీను స్వతంత్రరాజ్యముగ నెంచి భారతీయులను బ్రిటిషువారు సమాధానపరచనందులకు భారతీయులు కుమితులైరి.

లాయిడ్ బారి గారిచర్యను ఆక్షేపించుట

లండనులో 200 భారతీయులు, ఆంగ్లో హైందవులు కూడిరి. తుర్కీపై యుద్ధ మొనర్చెదనను లాయిడ్ బారి గారిచర్యను గుర్తించిరి. తుర్కీకి సంపూర్ణసామ్యతంత్ర్యము నీయవలెననిరి. 28 వ తేదీన తురుష్కులను గూర్చి చెసిన ప్రస్తావమును ఖండించిరి.

ఇంగ్లాండు కజ్జాకుకాలు దువ్వ ప్రపంచములో అందరి మైత్రి గోల్పోయినది. బ్రిటిషువారు మనసా మంచివారే గాని వారి అవిశేష ప్రభుత్వవిధానమునే ప్రపంచములో అందరికిని ద్వేషము జనించినది అలీ అక్బరుగారు ప్రస్తావించిరి.

ముస్తఫా, జగలూల్ పాషాగార్ల పురోవృద్ధికర మగు నుద్యమములను బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు అరికట్టుట తప్పు. ప్రాచ్యదేశములయందు ఏవిధానము ననుసరించి పోయిన తమ సాగరకము వ్యాపించునో అవిధానమునకే విరుద్ధముగ ప్రగర్తించుచున్నారు.

లాయిడ్ బారి గారు వాంతికాగ్రణియని హార్ని మెక్ గార్ రినిరి. సాంఘికవాదుల కార్యనిర్వాహకసభ్యుడు అనియు వీరియభిప్రాయములతో చాలమంది ఏకీభవింపలేదనిరి. ఇంపీరియలిజంపనిముట్లకు వాతముజేయుటకు కమ్యూనిస్టులందరను రాత్రింబగళ్లు సమ్మేళింపవలెనని కృషిచేసినది ప్రకటించిరి.

మాంటిసిగ్రోరాణి పదచ్యుతి

లండన్ సెప్టెంబరు 28:—రాత్రి 11-30 గంటలలో నున్న డెయిలీ మెయిలు పత్రికా విశేషకు డిల్లు వాయుచున్నాడు:—

మైకేలు రాకోమానిని మైకారిటీలో ఆయన అత్యుత్తమ మిహేసారాజిగారు పాలనమును జరుపుచున్నారు. మంత్రులు లేని సమయము జూచి పూర్వము ఆశాభంగమైన మంత్రప్రసాదము నటజుగారు 28 సాయంధపాటు లకు మాంటిసిగ్రో ప్రజలసహాయముతో మాంటిసిగ్రో క్రాకసులేటు పదవిని ఆక్రమించుకొనెను.

ఇది ప్రభుత్వస్థానము మాంటిసిగ్రోను సెప్టియనులు ఆక్రమించుకొనిన దానిక ప్రభుత్వస్థాన మిదియే. పరిపాలనమునకు తానే యధికారినియు ప్రధానమంత్రి నియు ప్రకటించెను.

ప్రాంబోలి అగ్నిపర్వతము బ్రద్దలగుట

ప్రాంబోలి అగ్నిపర్వతము బ్రద్దలయినది. ప్రజలు అవీవమును ఖాళీజేసి పోయిరి.

రోఫరుమియర్ ప్రభువు

లండన్, సెప్టెంబరు 28:—రాత్రి 11-30 గంటల ఆసాసియేకేడ్ వార్తాపత్రికలకు రోఫరుమియర్ ప్రభువు ఇపుడు ప్రధానాధిపతి.

సార్వత్రిక పత్రికావాటాలు డెయిలీ మెయిలుకు లిమిటెడ్ క్రిస్తునకు బదలయింపు చేయబడినది. నూటికి 7 పానులు కడ్డిచేడియెచుపత్రములు బహిరంగముగ ప్రజలకు తెలియజేయబడెను.

ఒకటవకపు పెట్రోలుగ్యాలను 1.5కి ఇక మిదట ఖరీదు రెండు పిల్లిగులు.

గ్రీకులు వెనకకునోవునపుడు గ్రామములను పట్టణములను తగులబెట్టెనందులకు, దోచుకొన్నందులకు, ఈర్ష్యతో తురుష్కులను ఆహ్వాయముగ జంపించుటలకు అటోమెక్ రైల్వేవారు సభ జరిపిరి. అప్పుడు నెంటు దేవుడు ప్రభువు గ్రీకులచర్యను ఖండించెను.

వెనుజులూనుగారి కెట్టి అధికార రాయబారమును నన్ను కమితో ఒప్పకెప్పురాదని నిశ్చయించిరి.

ఇండియా-వైటుహోల్

ఖర్చును తగ్గించువిషయమునుగూర్చి ఇండియాకార్యాలయమునకును ఇండియా ప్రభుత్వమువారికిని సంబంధించిన వ్యవహారములను ఇంచితేవుకమిటీ విచారణలో జేర్చవలె నని ఇండియా కార్యాలయమువారికి రాజప్రతినిధి తెలియజేయలేదని ప్రెమున్యత్రికనుడువుచున్నది.

అమెరికా యుద్ధనౌకలు

ప్రభుత్వతీర్మానము

వాషింగ్టన్, సెప్టెంబరు 28:—కాకా సంధిని ప్రాంసు ఇటలీదేశము ధ్రువమునువరకు యుద్ధనౌకలు ఏవియు పిల్చబడవని నాకాధిపతి తెలియజేసెను.

తమిళనాడును గూర్చి సామీప్యప్రాచ్యసమస్య సం దగ్ధమున కొందరు తన ఏర్పాటులను మార్పుకొనుట తటస్థించవచ్చును.

లండన్, సెప్టెంబరు 28:—సామీప్యప్రాచ్యదేశవిషయమై బ్రిటిషువారు యుద్ధనౌకల నుపయోగించ లేదని, బ్రిటిషు నాకాధిపతి తెలియజేసెను. వాషింగ్టన్లో జేసికొన్న తీర్మానము ప్రకారము బ్రిటిషునౌక లన్నియు విచ్ఛిన్నము జేయబడుటకు సిద్ధము జేయబడెను. ఇదివరకపుడే కొన్ని చిల్చివేయబడినవి కూడ తెలియజేసిరి.

దేవికు నగరమును ఖాళీజేయ గోరుట

లండన్ సెప్టెంబరు 28:—రాత్రి 11-30 గంటల ప్రాచీన నగరమును దేవికు పట్టణమును పూర్తిగా ఖాళీజేయు విషయమై యోచించుటకు పలకైన దేశములో ప్రాతినిధ్యము గల దేశము లన్నియు పలకైన పరిపాలనము వారిచే ఆహ్వానింపబడినవి.

నల్లమందు వర్తకము

దిగుమతి లైసెన్సు

నానాజాతిసమితివారి తీర్మానము

నల్లమందు వర్తకపు ట్రాడెంబడికను అంగీకరించని దేశములుగాని ఎగుమతి దిగుమతులను పరిశీలించుటకు సిద్ధపడని దేశములకుగాని నల్లమందును దిగుమతిజేయుటకు లైసెన్సు నిచ్చువిషయమును అంతర్జాతీయ నల్లమందు ఒడంబడికకు జేరిన ప్రభుత్వమువారిని కోరుటయాలేనా యను విషయమును ఆలోచించుటకు సలహా సభ వారు ఆహ్వానింపబడుచును. ఈ పంచాయితీకి అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములవారు ప్రతినిధి సంపత్తెనని జరుగుచుగ ఆహ్వానము నందిరి. ఇటలీగారు ఆస్ట్రీయాకు ఆర్థికసహాయ మొనర్చవచ్చున.

బొల్షువప్రభువు యాజమాన్యమున ఆవ్యవహారము జరిపాగము జేయబడు.

ప్రధానమంత్రి నింనను బాపుకొన యత్నించుట

లండన్, సెప్టెంబరు 28:—గ్రేటుబ్రిటను ఏదోవిధముగ కెమాలిస్తులకు ఆయుధములను గట్లయి జేసినదనియు, సలహా నిచ్చెననియు యంగ్లాండులో అనుకోనుచున్నారని ఒకవితేఖరి లాయిడ్ బారి గారికి వ్రాసెను. బొక్ మెండ్ సేనాని కెమాలని కాదబోవుట ప్రభుత్వ పోద్బలముచేతనే యనుచున్నారని తెలియజేయ లాయిడ్ బారి గారిట్లు తమ ప్రకటనమును సమర్థించుకొని లేవనచున్నారు.

కెమాలిస్తులకుగాని గ్రీకులకుగాని గ్రేటుబ్రిటను ఆయుధములను గాని ఆహార పదార్థములను గాని మరతర వస్తువులను గాని ఏమియు సప్లయజేయలేదు. 1921 మార్చి తటస్థభావ ప్రకటనకు మిత్రమండలి తెలియ జేసిన దానిక గ్రేటుబ్రిటను వారు నిష్పాక్షిక భావముతో మెలకుచున్నారు. తమ పోరాటములను కొనసాగించుటకు గ్రీకులకుగాని కెమాలిస్తులకు, గాని వివిధమైన సహాయమును చేయలేదు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి సలహాతో గాని ప్రోద్బలముచేగాని టవుక్ మెండు సేనాని అంగోరాకు బోలేను.

మిత్రమండలి చర్యను అమెరికనులు అంగీకరించుట

హ్యూజెనుగారు, మిత్రమండలి డార్డి నెల్లు జలసంధిని ఆందరకును ప్రవేశించుటకు వీలగునటుల జేసిన ఏర్పాటుల నంగీకరించిరి. సామీప్య ప్రాచ్యదేశములందున్న చిన్న జాతి వాటిని, స్వల్ప సంఖ్యాకులైన ముఖ్యభేదముగలవారిని గాపాడు ప్రయత్నిములను ఒప్పుకొనిరి. రాష్ట్రీయ సమస్యలనుగూర్చి చర్చించ హాజెనుగారు రంగీకరించలేదు. సుధి రాయబారములు ముగియులోపుగ జలసంధిని ఆందరకును ఉపయోగపడు ఏర్పాటులు జేయవచ్చుననిరి.

అహమదాబాదు మున్సిసిపాలిటీ

ఉచితవిద్య

అహమదాబాదు మున్సిసిపాలిటీకి చేరిన ప్రాథమిక పాఠశాల లన్నిటిలోను ఉచితముగ విద్య నేర్పుటకు మున్సిసిపాలిటీవారు జేసిన తీర్మానములను బొంబాయి దొరతనమువారా మోడించిరి.

గు ర క బ గు స ం క్ష ణ ము

నాయకుల కేసు విచారణ 25-26 తేదీలలో జరిగిన చర్య

స్వకీయవిలేఖరి అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ రిపోర్టులు

మ హాంతు సుందరదాసుగారు తెలిపిన విషయములు

26 వ తేదీని అరెస్టులు - పోలీసులే చెట్లను నరకుచుండుట

పోలీసులే చెట్లనునరుకుట

శిరోమణిసంఘమువారి ప్రకటనము

గురకబాగుతోటలోని చెట్లను పోలీసులే విస్తారముగా నరకుచున్నారని

అకాలీలను కొట్టుట

కడపటిసారి అరెస్టుచేయబడిన 40 మందిని అరెస్టుచేసినందుకు పోలీసులు కొట్టిరి. ఇప్పుడు చెట్లను తగిలిన అకాలీలు చెట్లను నరకుచున్నారని గాన వచిటికి వారి గాయములను పరీక్షించి తెలుపుటకు శిరోమణిసంఘమువారిచే నియమింపబడిన వాక్తరు లిద్దరు చెట్లను నరకుట కనుమతి నియ్యవలె"ని సంఘమువారు డిప్రీకమిషనరుకు వ్రాసిరి. "వైద్యులను యితరులను అకాలీలను పరీక్షించుటకు కొన్ని ఏర్పాట్లులు చేయబడినవి. జయలుకు ప్రేక్షకులను రానిచ్చునియ్యమున ప్రభుత్వమువారు చేసిన నియమముల తిక్కుమందుట సరిగాదు. వారికిగల బాధపును నియమింపబడు న్యాయవాదులును వెల్లి పారినచోడవును" అని డిప్రీకమిషనరు వ్రాసెను. "మేము పంపిన వైద్యుల రిపోర్టునకులు మాకు పంపగలరని" సంఘమువారు (డి.క.కు) నరకు వ్రాసిరి.

26 వ తేదీ అరెస్టులు

26 వ తేదీని మరల 40 మందిని అరెస్టుచేసిరి. అకాలీలను కొట్టుట తీసికొనివచ్చుచున్నారని కొట్టుచుండి తీసుకొని వెళ్ళుచున్నారని వారు భక్తిశిక్షితులను పాదులు ఉన్నప్పుడు కత్తె-శ్రీ-అజులను నాదముల నొనర్చుచుండును. అందు కలన చుట్టుపట్టుయిండ్లలో కాపురమున్నవారికి కష్టముగా నున్నది. అకాలీలట్లు కేకలువేయుచుండ చేయుటకు పోలీసులు చేసిన ప్రయత్నము లింతకరకున నెరవేరలేదు.

అకాలీనాయకుల కేసు

26 వ తేదీ విచారణ

పోలీసునూపర్నెంటు మామసింగుగారు

పోలీసు నూపర్నెంటు మామసింగుగారి క్రానుపరీక్ష జరిగినది. ఆగస్టు 22 వ తేదీని గురకబాగులో అమావాస్యను పూర్వోక్తము ప్రభుముగ జరుగుటచే నేనచటికి ఆనాడు వెల్లి 25 వరకు నుండిరి. దివానుసభ మహంతు అంగీకారమువైసే జరిగెనని నేను తలచితిని. దివానుసభ జరిగినప్పటికి అకాలీలు చెట్లను నరకుట. వారిలో 97 మంది పోలీసు లావాడు అరెస్టు చేసిరి. అచెట్లగుల భూమి గురుద్వారమునకు చేరినది అని అకాలీలు చెప్పటచే దానినిగూర్చిన రివిన్యూ రికార్డును గురకబాగుకు మాతోనూడ వచ్చిన అజనాలా తాసిల్దారు పరీక్షించెను. 25 వ తేదీని అకాలీలు చెట్లను నరకుట లేదు. అరెస్టులు జరుగలేదు. ఆ సంగతులు అమృతసరు ఉద్యోగులకు తెలుపుటకు నేనును తాసిల్దారును నిశ్చయించితిమి. అకాలీలు కాకగుట్లను ఒక మామిడిచెట్టును నరకుట. మామిడిచెట్టువై పాట్లువెట్టిరి గాని నరకులేదు. డిప్రీకమిషనరు డెన్మెటుగారు 24 వ తేదీని తోటకువచ్చిరి. అతడు వచ్చునరకే అరెస్టుచేసినవారి నందరిని ఆమృతసరుకు పంపివేసితిమి. తా.వాత అరెస్టులు మానివేసి చెట్లనునరకుట అకాలీలను కొద్దిబలిమి నుపయోగించి తరును వారంభించితిమి. అకాలీలను కర్రలతోను చేతులతోను గంటివేసితిమి. డెన్మెటుగారితో బెట్టిగాడునూడ తోటకు వచ్చిరి. "లాతీ దాని ఉపయోగము" అనుశీర్షికతో అమృతసరు పోలీసునూపర్నెంటు సి.ఎ. మెక్సెర్నగురు వ్రాసినపుస్తకమును చూచితిని. మేముపయోగించిన లాతీలట్టి కొలతను గలవే. నేనచటినుండి కన్యకలకును బుమైనదెబ్బలు కొట్టలేదు. గురకబాగుకు వెళ్ళగూరు జట్లనునూడ తిమితిమి గాని అకాలీలలో నెవరికిగాని చిన్నదెబ్బలు తప్ప బలమైన దెబ్బలు తగులలేదు. 25 వ తేదీని గురుగంధ సాహాయును తోటలోనికి తీసికొని వెళ్లటకు సిక్కులు ప్రయత్నించిరి.

నేనును బెట్టిగాడును 20-30 మంది కనిస్టేబులతో వారిని నిరోధించితిమి. అకాలీలు 2000 మందియున్నారని. మాకు సహాయముచేయుటకు 50 మంది రిజర్వు పోలీసులు వచ్చిరిగాని మేము 25 వ తేదీని వారిసహాయము కోరలేదు. మహంతుభూమిలో దివాను జరుపుటకు అకాలీలు ప్రయత్నించిరి. అందులకు మహంతు సమ్మతంపలేదు. పిమ్మట 20-30 మంది అకాలీలు తోటలోనికి త్రోసికొనివచ్చిని యీసాక్షి చెప్పెను.

మెక్సెర్నగురు

పోలీసులు అకాలీలను తరుముచుండగా నేను చూచితిని గాని నా పుస్తకములో వ్రాయబడినట్టి పోలీసులు లాతీకర్రలను పయోగింపలేదు. నారాపద్ధతి సరిగా నేర్చుకొనలేదు. పోలీసులు చెలరేగలేదు. అదపుడనే యొండి క్రమపద్ధతినే పనిచేసిరి. ఒకకట్టువారు చొచ్చుకొని రాబ్రయత్నించిరి. రాజకాస్మి, భివకుతెలవద్ద గూడ నేనుంటిని. నాపుస్తకములో వ్రాయబడిన రీతిని లాతీలను ప్రయోగించుటకు పోలీసులకు నీయతేక పోవుటవలన వారట్లు ప్రయోగింపలేలేదు. లాతీకర్రను శత్రుసంహార సాధనముగా నుపయోగించు పద్ధతిని నేర్పుటకే నేనాపుస్తకమును వ్రాసితిని. పెట్టెబయ 2వ తేదీని నేకొక జట్టును తిమితి. ఆనాడు లాతీలు కొద్దిగా ప్రయోగింపబడినవి. పోలీసులు ఉద్యోగి ఉత్తరువు ప్రకారమే ప్రయోగించిరి గాని చెలరేగలేదు. అకాలీలెప్పుడును పోలీసుల నెదిరించలేదు. వారు దౌర్జన్యమును త్యజించిరి. పోలీసుల దెబ్బల కలన నే కొందరికి ఎముకలువిరిగియుండవచ్చును. కొందరికి స్పృశితపియ్యియుండవచ్చును. దొరతమువా యొక వైద్యుని పంపిరి. అసంగతి అకాలీలకు తెలిపి తిమిగాని వారెవ్వరు నభివహించుమును పుచ్చుకొనలేదు. ఒకడు పడిపోగానే వలంటీలు వెంటనే వానిని వెలికి (ప్రై)చరు) వైపరుంపబెట్టి తీసికొని పోవుచుండెనని యీసాక్షి నడిచెను.

మహంతు సుందరదాసుగారు

నేను సవాతనపుతమువాడను. ఉదాసీసాధువును. వెనుకటిమహంతు నన్ను శిష్యునిగా నంగీకరించెను. ఉదాసీసాధువులు వ్యవసాయము చేయుదురు గానివారు క్రిష్ణజమిందారులకంటె వారుగారు. ఉదాసీలు పెండ్లిచేకొనరవచ్చును. ముసవృత్తిపిరి అనువామెను నేను పెండ్లిచేసికొంటిని. వెనుకటి మహంతుగూడ పెండ్లి చేసికొనెను గాని అది నిక విద్వంసు లేరు. 18 ఏండ్ల క్రితము ఘూజానాలోని వివాహముజరిగినది. అప్పుడుచాలమంది చూచియున్నాను. అచట నాకోకయిల్లున్నది. నేనుపభ్యాసముచేసెను. నీళ్లుమోయువాని భార్యయగు దియాలీ అనుశ్రీని నేనెరుగను. గురుద్వారముచుట్టును వెనుకటిమహంతులలో నొకరు తోటవేసి దానికి గురుకబాగు అని పేరువెట్టెను. 80-80 ఏండ్ల క్రితమే తెక్కలలో నమోదుచేయబడిన గురుద్వారమునకు తోటకు గూడ నేనే యజమానిని. గురుద్వారమును మహంతుసంగతు దాసుగారు కట్టిందిట్లు గురుద్వారములో నాలుగుగోడలమీదను గూడ కాననములు చెక్కబడినవి. నేను సంవత్సరమునుండి గురుద్వారములోకి వెళ్లేదు. అకాలీసిక్కులు గురుద్వారమున నివసించుచున్నారు. వారు నన్నులోనికి రానీయలేదు. బాబాసింగు గారును 200 మంది అకాలీలును గురుద్వారమును దున్న వా శిష్యులను తమి దానిని వకపరుచుకొనినపుడు నేనచట లేను నేను పోలీసు నూపర్నెంటుకును డిప్రీకమిషనరుకును పిటిషనులను పంపితిని. అకాలీలు అక్రమింపగోరుటచే నేను వారి సంగతులును కోరితిని. దరిమిలాను రాజీనామా ఏమియును జరుగలేదని మహంతు చెప్పెను. (ఆ. వెను).

నాయకులవై కేసు విచారణ

అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ రిపోర్టులలో లేనివిషయములు

స్వకీయ విలేఖరి

25 వ తేదీ విచారణ

25 వ తేదీని పగలు 11-45 వ విచారణ ప్రారంభమైనది.

మెక్సెర్నగురు సాక్ష్యము

ఇతడు 28 వ తేదీని పోలీసు నూపర్నెంటు. "నేనును డెన్మెటుగారును (జిల్లాపేజిస్ట్రేటు) శిరోమణి సంఘమువారి పట్ల సానుభూతితోనే యున్నాను. ప్రభుత్వమువారి భావమే మా నాకు తెలియదు. ఒకవార్తాపత్రికనుండి. స్వరారు దాను సింగుగారు నాకు చదివినిపించిరి. దానిని మహంతు ఆక్షేపించలేదు. పోలీసులను గురకబాగునుండి పంపి వేసినపుడు మహంతు అభ్యంతరము చెప్పలేదు. 1921 ఆగష్టునుండి యిప్పటివరకు మహంతు అకాలీలవై నెట్టి ఫిర్యాదును చేయలేదు. గురుద్వారము అకాలీలస్వాధీనములోనే యుండెను. విగ్రహములను విరుగగొట్టి రని మహంతు ఫిర్యాదు చేయలేదు.

అకాలీదాలు

అనగా అకాలీనే. ఇది శిరోమణిసంఘముకాబులలో నొకటి శిరోమణిసంఘము సిక్కుల ప్రతినిధి సంఘమని దొరతమునా రంగీకరించిరి! లేదో నాకు తెలియదు. శిరోమణి సంఘము కేవలము నుతనసంబంధ మైనది. రాజకీయాందోళమును కొరవారు సిక్కులలో చేరవలెనని స.బ. మెహతలుసింగు గారు నడిచిరి.

దెబ్బలపద్ధతి

దీనినిగూర్చి నాతో జిల్లాపేజిస్ట్రేటు స్వయముగాచెప్పెను. అపద్ధతి ఆగష్టు 25 వ తేదీనుండి ప్రారంభింపబడినది. ఆనాడురాత్రి 7 గంటలకు స.బ. మెహతలు సింగుగారు మున్నగు వారిని అరెస్టుచేసిరి. పెట్టెబయ 15 నుండి దెబ్బలపద్ధతిపోయి మరల అరెస్టుపద్ధతి ప్రారంభమైనది. అయీ సాక్షి చెప్పెను.

26 వ తేదీ విచారణ

పోలీసు నూపర్నెంటు మామసింగుగారిసాక్ష్యము

నేను ఆగష్టు 22 వ తేదీని పగలు 12 గంటలకు గురకబాగుచేరితిని. అమావాస్య ఉత్తరముజరుపును గాన జ్యోతిగా నుండటం మంచిదని నేను వెల్లితీసేగాని నాకెట్టి ఉత్తరువును రాలేదు. వెనుక నొకసారి 4-5 నెలక్రితిము అమావాస్య ఉత్తరము జరిగినపుడు అకాలీలును నాకు ధారులును గూడ వచ్చిరి. తోటలో దివాను జరుపుటకు మహంతు అనుమతిని బడసినని నేను వింటిని. అనాలా తాసిల్దారు నాతో కేమియును చెప్పలేదు. ఇప్పుడు ఆక్రలు అలీఖానుగారితో చెప్పి యుండును. 28 వ తేదీని అకాలీలు నరక దలచిన మామిడిచెట్టు గురు అర్జునదేవు గురుద్వారమునకు 5-60 కరముల దూరమునందున్నది. ఆనాడు 879, 511, 148 కక్షనుక్రింద 12 మంది అరెస్టుచేసిరి. అచెట్లు వైర. దుమూడు దెబ్బలు తగిలెననిగాని అది విరిగి నేలవై బడలేదు. అని సాక్షి చెప్పి రిజ్యులేషనులాతీని చేతబట్టుకొని పోలీసులు దానితో అకాలీలను కొట్టివేసిరి కొద్దిగా మామిడిచెట్లు. అలాతీని కొద్దిగా తూచగా ఒక నేరు పడిచటాకుల బయటపడినవి.

మెక్సెర్నగురు

దౌర్జన్యమును గడంగమని నిత్యమును స్వర్ణదేవాలయము వద్ద అకాలీలు ప్రమాణము చేసి బయలుదేరుచుండిరి. అందు కలన నే వారు దౌర్జన్యమునకు గడంగలేదు. గాని పోలీసులకు బడసినాదు. గాయములు తగిలినవారిని వైద్యులకు వెల్లి నేను చూడలేదని యీ సాక్షి చెప్పెను.

మహంతు సుందరదాసుగారు

నాది సవాతనపుతము. నేను సాధూను. దేవాలయములలో పూజచేయుట భగవద్దీక్షను గ్రంథిసాహాయును చదువుట మాకు ధర్మవిధి. ఉదేసి అనగా నేమా నాకు తెలియదు. ఉదానిను ఉదేసిసాధూని మాకు పేరుకలదు. నాకు పెండ్లియై 18 ఏండ్లయినది. నాభాగ్యపేరు ముసవృత్తుయిపిరి. ఆమె నదివరకు వివాహము చేసికొనినదై చనిపోయెను నేనావికంతువును పెండ్లియూడితిని. మరల అకలుతేకతునదై అనందవిధానమున నేను వివాహము చేసికొనలేదు. నేను వెనుక వివాహము చేసికొనినపుడు గోకులదాసు, నో విందదాసు, రూర్సింగు; బల్లింపడుగార్లు నాపెండ్లికి వచ్చిరి నేను మరీ ఏ శ్రీని పుక పత్నిగా నుంచుకొనలేదు. ఇప్పుడు తోట పున్నఫలము వెనుక కాలాగానుండెను. దానిని రోకరి అని పిలుచుచుండిరి. 5 వ గురువు అర్జునదేవుగారు అచటికచ్చి కొంతకాలముండిరి. అందువలన దానికి గురుకబాగుని పేరువెట్టలేదు. గురువు వచ్చునరకే దానికిమహంతు నుజమాని. గురువువచ్చినందున గురువు గౌరవముకోరకు మహంతు అథ్యలమున నిత్యమును దీపములను వెట్టింప వారంభించెను. ఆ మహంతుపేరు ఆ సంవత్సరము గూడ నాకు తెలియదు. గురు అర్జునదేవు బాబా/గురుదత్తగార్లకెట్టి సంబంధమో మామతమెప్పు డెప్పుడుబడనో నాకు

తెలియదు. బాబు బాబుహాసనగా తేమహంతు శిష్యుడో నే నెరుగను. గురునానకు మొదలు బాబుహాసన గార్లవరకు గురు పరంపరక్రమము నాకు తెలియదు. మహంతు తిక్కన పాధువులకంటె శ్రేష్ఠుడుగానుండవలెను. మహంతు సంగతు దాసు గురుద్వారమును కట్టించెను. తరువాత గురు తే జ బ హ ద రు అచటికి వచ్చెను. అప్పటికింగను కోవరి అనుపేరే యుండెను. తరువాత తోటకేసిరి. తేజగురువు గ్రామములో నొకయింట బిగెను. అయింటిని జమీందారులు తీసికొనినందున తేజగురువు తోటలోనికి వచ్చి బసచేసెను. ఆస్థలమునందే యిప్పుడు తేజ గురువుపేట గురుద్వారము కట్టబడెను. ఆకాలిలు అర్జునదేవు గురుద్వారమునందున్నాడు. రెండవ గురుద్వారములో వారు నివసించుటలేదు. కొన్ని భూములు అర్జునదేవు గురుద్వారము పేటను తిక్కనవి నామతము పేరను లెక్కలలో నమోదు చేయబడెను. తేజగురువు గురుద్వారమును అకాలిలు వశపరచు కొనలేదు. అచట అకాలిలు నాకెన్నడును కనపడలేదు. అకాలిలు గురుద్వారము నాక్రమించుకొనిన వెంటనే నేను పోలిసు లకు తెలిపితిని. వారు విచారణచేసెదమనిరి. నేను మరల నేమియు నుపోలీసులకు తెలపలేదు. 1921 జనవరిలో అకాలిసేనపరక బాగుకు వచ్చినసంగతి నాకు తెలియదు. నన్ను వారు రమ్మకలే దు. నేను తుమాపణ నియ్యలేదు శిరోమణిసంఘమునా రేవ్వర చిన ఉపసంఘమువారి సలహాప్రకారము నడుచుకొందు నని నే ను వాదనము చేయలేదు. ఫిబ్రవరి 8 వ తేదీని నేను అక్కలు త ఖ గు వ ద్ద తు వెళ్ళ లేదు. 1921 ఆగష్టులో నేను యిప్పిరి వివాహము చేసు కొన లేదు. నా పేరు జగం ద్రసింగియ్య ఇప్పిరిపేట గ్రామంలో అనియు మార్చలేదు. నా శిష్యులపేర్లను మార్చినసంగతి నాకు తెలియదు. అకాలిలను పోలీసులు త్రొక్కివేసిరి. కానికొట్టలేదు నేను పాంచాల ఆఖారా సంఘసభ్యుడను వారిఅనుమతి లేకుండ ఏమి చేయుటకును నాకు స్యతంత్రములేదు. నేను ఉదైసిరి. మేమందరమును బాదలుఅఖారాకు చేరినవారము. దానినా సాహెబుకువచ్చితుమాపణ చెప్ప మని బాబాభేరుసింగుగారు నన్నుడుగ లేదు. నేను డిప్టికమీష నరు ఇంటిలోనికి వెళ్ళలేదు

ము. న్యా:—అసత్యమునకు మహంతు నైన శిక్షింప వలెను లేదా పేరు జనరడ్డింగారి నైన శిక్షించవలెను. మేజు:—మహంతు చెప్పినది నిజమే తానిల్లారు చెప్పినది నిజమే తెలియజాల నున్నాను.

27 వ తేదీ విచారణ

పండిత మాలవ్యాగారు క్రాసుపరీక్ష చేయుట 27 వ తేదీని యిసాపూరు జయిల్లూరు హాజరాపింపు సాక్ష్యము జరిగినది. పండిత నునఁ మోహన మాలవ్యాగారు క్రాసుపరీక్ష చేసిరి. “ఇసాపూరు గురుకులమున 5 మైళ్ళలో నున్నది నేను అమావాస్య నాడు 4 గంటలకు వెళ్ళితిని. అచ్చట అందరికిని ఆ న్నము పెట్టెదరు. చిర కాల మునుండి అటులు జరుగుచున్నది. వంటకాల వైతంత్యము మహంతు నుండరదాసు చాలకాలమునుండికాపురమున్నాను. అతని కి పెండ్లియైనది. ఒకసంవత్సరము కంటకు నే నతనిని అత్యుత్తమ రులో మోచినాను. నేను స్వర్ణదేవాలయమునుండి వచ్చుచు చున్నాను. అచట వారు నాకు మత దీక్ష యిచ్చిరి. నే చే ఇ మ రీ కి నాకు వివాహము చట జరిగినది” అని నాతో నపుడు మహంతు చెప్పెను. ఇంక నీని ఆమెతెలియద్రుల వెనగుదును. కలికండులో నాజయిలలో నే కాపురమున్నాను. గురుద్వారమును అకాలిలు వశపరచు కొనినపుడు నేను గురుకులములో లేను. మరియొకసారి నేను మరల అమృతసరులో మహంతును చూచితిని. శిరోమణిసంఘముతో బిడంబడిక చేసికొనుటకు వచ్చితిని అతడనెను. గురు ద్వారముతోటలో కిరకచ్చెట్టు హెచ్చుగానున్నది. వెనకటి ఉత్సవములపుడు వంటసాలవద్ద కిరకచ్చెట్టు మేటిగా నుండుగా నేను చూచితిని. ఆకచ్చెట్టు వెచ్చటినుండి తెచ్చిలో నాకు తెలియని యీసాక్షి చెప్పెను.”

ఉత్తమదాసు గారు

మహంతుశిష్యుడగు నీసాక్షి యిట్లు చెప్పెను: నేను చిన్నతనమునుండియు మహంతుకడనున్నాను. ప్రతిఅమావాస్య నాడును ఉత్సవముజరుగును. ఎప్పుడును వంటసాలలో వంట చేసి వచ్చినవారి కందరికిని ఆన్నము పెట్టెదరు నేను స్వర్ణదేవాలయమునకు వెళ్ళితినిగానిఅక్కలు తిఖతునొద్దకు వెళ్ళలేదు. నేనునల్ల తలసాగా వెట్టుకొనియున్నానుగాని కృపాజిరి ధరింపను. 28-8-21 వ తేదీని దాసుసింగుగారును అకాలిలునునన్ను గురుద్వారమునుండి తరిమి గురుద్వారమును వశపరచుకొనిరి. అమావాస్య ఉత్సవము మహంతు అనుమతిమీదనే జరుగుచుండెదమని అని యీసాక్షి చెప్పెను.

మద్రాసు లెనరును ప్లేటుమెంటుల నియ్యలేదు. అక సమయన వ్రాసియిచ్చెదమని కొందరనిరి.

దేశీయవార్తలు

మూల్తాను కొట్లాట

మైత్రిని కలిగించుటకు - పండిత మాలవ్యాగారి సూచనలు

అంగోరా సహాయ సేన

నూరు మంది మొదటి పట్టికలో చేరుట

ఆంధ్రరాష్ట్రము

బెజవాడలో ఆయుర్వేద కళాశాల

విజయదశమినాడు ప్రారంభింపబడుట - ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రిగారు

మూల్తాను కొట్లాట

మరల మైత్రిని కలిగించుటకు సాధనములు

పండిత మాలవ్యాగారిసూచనలు

ఇకముందు హిందువులకును మహమ్మదీయులకును గాని పేరుపేరు మతములవారికి గాని యిట్టి మతవిషయకలహములు జరుగకుండుటకు కొన్ని నమూనాలు ఇరువలెను.

(1) నిష్పాక్షిక మగువిచారణ జరుగవలెను తమతమ మత మాలవారు చేసిన దర్శనములను హిందువులను మహమ్మదీయులను బహిరంగముగా విరసింపవలెను.

(2) ఇట్టిదర్శనములు మతభర్తయులకు విరద్ధము. ఇట్టి దర్శనములు చేసినవారు భగవంతునిచే శిక్షముగా శిక్షింపబడుదురనిమాటానాలు, పండితులు, జ్ఞానులు మున్నగువారు బహిరంగముగ స్పష్టముగ వివరింపవలెను.

(3) స్వరాజ్యము లభించుటకు హిందూ ముస్లిముమైత్రి చాల ముఖ్యము గాన నామైత్రిని వృద్ధిపొందించుటకే వార్తాపత్రికలు ప్రయత్నింపవలెనుగాని విరోధములను వృద్ధిపొందించు నట్టివ్యాసములను ప్రకటింపరాదు.

(4) ప్రజల ఆర్థప్రాణములను కాపాడుటకు పౌరరక్షక దళముల స్వేచ్ఛవలెను. ప్రభుత్వోద్యోగులు ప్రజలు, సహాయ నాదులు, అసహాయవాదులు, కాంగ్రెసుసభ్యులు, యిక్కిరులు ఎల్ల వారునాగూడ నీసిటిజనుగాయదశమున చేరజగు నని మాలవ్యాగారు మోచించిరి.

అంగోరా (విజయ) సహాయ సైన్యము

ఇంటిపెండ్లెంటు పత్రిక

ఈ సమయమున అంగోరా (తురుష్క) ప్రభుత్వము వారిసేనలో చేరి వారిశత్రువులతో యుద్ధము చేయుటకు 400 తీయులు ముందుకు రావలెనని ప్రకటింపగా మొదటి పట్టికలో 100 మంది మాత్రమే 27 వ తేదీనకు చేరిరి. వారిలో 40 మంది అలహాబాదునారు.

బెజవాడలో ఆయుర్వేదకళాశాల

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రిగారు

ఉచితముగ విద్య నేర్పుట

విజయదశమినాడు (30 వ తేదీ శనివారము) బెజవాడలో ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రిగారు ఉచితముగ విద్య నేర్పుటకు ఆయుర్వేదకళాశాలను ప్రారంభించెదరు. చేదలపనవిద్యార్థులు వెంటనే చేరదలను. భారతాయుర్వేద విద్యాపీఠము వారి ‘వికార’ ‘భిక్షు’ పరీక్షల కేటకుటతగిన విద్య యీ కళాశాలలో నేర్పబడును. విద్య నేర్చుకొనుటకు విద్యార్థులేమియు జీతము నియ్యనక్కరలేదుగాని బసలకు భోజనమునకు వారే ఏర్పాటుచేసికొనవలెనని బి. కుబ్రూర్బాగ్యం బి. పి. ఎల్. టి (ఉపాధ్యాయుడు)గారు 27 వ తేదీని బెజవాడనుండి తిలివార్త నంపిరి.

తారాసింగు గురుమఖసింగగార్లవైనా త్కృష్ణులు తేదీని ప్రభుత్వవ్యాఖ్యవాది చెప్పగా వారి నిర్దేశని వదలిరి. తిక్కన వారు శిరోమణులనిరి. నవంబరు 7 వ తేదీని మద్రాసులో సాక్షుల పట్టికలను బాఖులు చేసెదరు ననంబరు 28 వ తేదీకి నాయిదా నేనుబడెను.

శ్రద్ధానందస్వామి కేసు

ఈ కేసుగూడ నవంబరు 28 వ తేదీకి నాయిదా నేను బడెను.

38 గురికి చెరిమూడు నెలలు కఠినశిక్ష

28 మంది అకాలిలకు చెరిమూడు నెలలు కఠిన శిక్ష నేను బడెను.

సామ్రాజ్యశాసనసభ

26 వ తేదీని సామ్రాజ్య శాసనసభ సమావేశమయ్యెను 180 లక్షలు ఋణమెంటరి గ్రాంటులు కావలయునని ఆర్థిక సభ్యులు కోరెను. చర్చ సమయమున ఇందికేపు కమిటీ సభ్యుల నియామకమునుగురించి గో. హాయిలీగారు మాట్లాడుదు రాజకీయవేత్తలుగాక వ్యాపారానుభవము గలవారు సభ్యులుగ నియమింపబడి రియే, ప్రభుత్వపు ఆదాయవ్యయములు సరి పోవునట్లు వీరు మార్గముచూప ప్రయత్నించెదరనియు చెప్పిరి.

ధిల్లినగరి నిర్మాణవిషయమై మాట్లాడుచు ఇప్పటిధిల్లిన గొల్లమునకు 8 కోట్లు ఖర్చు అయినదనియు, ప్రభుత్వకేంద్ర స్థానమును మార్చుట అసంభవమనియు సిర్ సిడ్నీ క్రూక్ హంకు గారు చెప్పిరి.

మొత్తముమీద ప్రభుత్వమువారు కోరినగ్రాంటు లన్నియు సంపూర్ణముగ ఆమోదింపబడెను.

సభ ముగియుట

సభ అంతటితో ఆపువల చేయబడెను. తిరుగసభ జనవరి లోసభ సమావేశమగును.

స్థానికవార్తలు

డాక్టరు రవీంద్రనాథ్ గాగూరు:—డాక్టరు రవీంద్రనాథ్ గాగూరుగారు ముద్రానుకు రేపు ఉదయం బెంగళూరు మెయిలులో వచ్చెదరు. మూడురోజు లిచట నుండెదరు. రేపు సాయంత్రము గోల్లేపల్లిలో ఉపసవించెదరు. మరికొన్ని ఉత్త వ్యాసములుగూడ జరుగును.

మదరాసు ఆయుర్వేద కళాశాల విద్యార్థి సంఘము:—ఈసంఘ యజమాన్యమున 29-వ తేదీ సాయం త్రిం 6 గంటలకు భానుబహదూరు మహమ్మదు ఉస్మాన్ సా హెబు బహదూరు బి. యె. యం. యల్. సి. గారి యజమాన్యమున కీ|| శే|| వై ద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులుగారి ద్వితీయగర్భం త్యక్తనము హరినోడ్డు నెం 19 గృహమున జరుపబడును.

హరికథాకాలక్షేపములు:—రాజమండ్రి కాపురంబులు బ్రహ్మశ్రీ నాజిశేయాజుల నుబ్బుశ్యభాగవతులవారి శిష్యులు దేవాంగులగోదృప్తులగు పుత్తల భవరాజు భాగవతులు గారిచే 29-9-22 తేదీన పాతచాకలపేట బసవయ్యపీఠియందుండు శ్రీకపిలినాయకఆలయమున సాయంత్రం 5 గంటలకు మార్కండేయచరిత్రమును తెలుగున కాలక్షేపముగా జరుపబడును గాన భగవద్భక్తు లందరు విచ్చేయుపార్థకులు.

శ్రీపుండలిక వరదసభ:—చెన్నపట్టణం గోవిందశ్వ నాయునిబిది 62 నెం వ్రమ్మిడి రామశ్యశక్తి, గురుస్వామిశక్తి కంపిలీవారి కార్యాలయమునందలి 1-10-22 ఆదివారముకృత్తి 8-30 ఘంటలకు శ్రీశ్రీకేఫులకు పండిత లక్ష్మణాచార్యులవారి శిష్యులగు బ్రహ్మశ్రీ, వి. క్రిష్ణాచార్యులగారిపల్ల రామాయణ కథావలి యందలి “కుగ్రీవశిష్యము” అను హరికథాకాలక్షేపము జరుపబడును. భక్తవరులందరు విచ్చేయ ప్రార్థకులు.

సమస్త వైద్యగ్రంథములు మావద్దదొరుకును.	
బసవరాజియము	7-0-0
వైద్య-చింతామణి 2 వాల్క్యములు	10-0-0
అష్టాంగసూత్రము	6 0-0
అశ్వవైద్యశాస్త్రము	2 8-0
చికిత్సారత్నము	1-4-0
చికిత్సాసాగము	2-5-0
సుశ్రుతిము	2-8-0
వైద్యామృతము	1-4-0
సర్వామలకుణాశ్వుము	2-8-0
ధన్వంతరీవిమలాపు	2-8 0
విక్టోరియా చిల్డ్రన్, మెలాపూరు - మద్రాసు.	

నెంట్రిక లే అందము.
రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

కమినియా ఆయిల్ యొక్క పాతకములు...
అందమైన రాలిపోకుండ...

కమినియా నూనెను
వాడుచు మొదలు పెట్టుము.
ఇది నిజమైన అందమైనది.
కమినియా ఆయిల్ యొక్క పాతకములు...

కమినియా ఆయిల్ యొక్క పాతకములు...
అందమైన రాలిపోకుండ...

ఇది మంచి అందమును గలిగియున్నది.
కమినియా ఆయిల్ యొక్క పాతకములు...

ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్ ఆండు
కెమికలు కంపెనీ,
155 బహుమతి, బొంబాయి.

ఆగశత్రుల హామీ

రు 116 లు బహుమానము (213)

ఈయ, దగ్గు, బిరుదు, శిల్పము, మొదలగు శిల్పములకు ఈ హామీ...
1. నెల రోజులకు ఎటువంటి యింకాగమైనను పూర్తిగా నివారణముగను.

మే నే జరు గ్రీ వేణుగోపాల వైద్యశాల, గోపాలపురం కొత్తపేట పోస్టు, గోదావరిజిల్లా.

తెలుగు సంక్షిప్త ప్రశ్నోత్తరము

మీరు ఇంకావరకు లేకును నామోదించు శిల్పము...
13) ఇకావశ్యమగు బాహ్యులో, కాకినాడ

మోహిని తైలము

మోహిని తైలము మంచి నిగనిగ లాగించును.
కరుణములు గల సీసా 1-3 అణాలు 0-12-0 మూత్రము.

వైద్యరత్న పండిత, డి. గోపాలాచార్యులగారి (1045)

కలరా ఔషధములు

మాకలరామందులు అనేక ముద్రిసి పాలిటివారిచే పొగడబడియున్నవి.
ఈరాజధానిలో ఈకలరావ్యాధికి యువయోగింపబడు మందులలో నెల్ల మాకలరామందులు
శ్రేష్ఠమైనవి ఖ్యాతమహిం చెను: 1045-3
మామందులు కలరా కలరా లేదనియే నమ్మకమును. మేము అనేక వేలవలకు ఇచ్చిచూచి పరీక్షించును తెలి
కలరా యున్నామనుట అతిశయోక్తిగా నెంచరాదు. కనీశిద్ధులు మొదలు వృద్ధులవరకు అందఱకును, గర్భిణి స్త్రీలకు
కూడ పీనుపయోగింపవచ్చును. ఇతరమందులకంటె నివి మూత్రమును బంధించుట మొదలగు దుర్గుణములకు పోటివ్యుత్త.

వెలనులభము. ఫల మధికము.
ఏలూరులో గొప్పమేడ లాటరీ
మాటూరి బ్రహ్మన్న గారి
కుమార్తె సర్వేశం తాలూకు మేడ.
రూ 16,500 లకు లాటరీ
చీటి 1-కి రు 5 ల చొ॥ 3,300 చీట్లు

అయ్యలూరు!
కృష్ణాజిల్లా, ఏలూరు, పెద్దలూరులోని హస్తనికము
నెం 148 కు కలిగియున్నది. నెం 148 కు కలిగియున్నది.
కామేశ్వర అప్పల చీరువారి కిట్టింపు, ఫలము నమో లాటరీ
మామూలుగా విక్రయించుచున్నాను. 1922 వ సంవత్సరము కిట్టి
నెం 10 వ తేదీనుంచి చీట్లు విక్రయించుచున్నాను. చీట్లు పూర్తి
యగుచున్నవి. లాటరీ చీట్లు యావత్తు పూర్తియైన తరువాత
లాటరీ కలెక్టర్ చేసి పత్రికలలో ప్రచురపరచి యే లాటరీవల్లము
మూల భూమి మనస్సుల యెదుట లాటరీవల్లమును.
నుక ప్రతివారును వారి వారి యిచ్చననుగు నిర్ణయించుకొనుట
కిని నుంచియుండును. త్వరపడును. తరుణము మించిపోయిన
తరువాత వ్యాప్తపరచిన లాటరీలేదు. లాటరీ చీట్ల ఒకటి
నూ రి లా మూత్రము. ఇంకా పూర్వమయిన కలిసియున్నవి. విజయ
మునున్న కొరవారు మా యేజిల్లరలగారి సేదగా నాకు
వాసిగాని అనుకోవలయును. ఈ చీట్లకు కమూలు అయ్యె
సామ్యు కృష్ణాజిల్లా యేలూరు పెద్దలూరు లో అవిరేటిపు వ్యాం
కలూ నుంచును.

2. ప్రతిగామమునందును మంచి యేజిల్లర కామ
యను. మంచి కమిషను వియ్యబడును. విజయము కొరవారు
యూజిండి సంకేతముచేసినవారికి వాసిగాని, కృష్ణాజిల్లా లెక్క
గాని తెలుసుకొనవచ్చును. (189)
చీట్లు కామనినవారు, తమ అదృష్టము స్పష్టముగా
ప్రాయము చీటి 1-కి రు 5 ల చొ॥ పూర్వ ముచే అదృష్ట కృష్ణ
యెదుట, అందెన తరువాత చీట్లు విజయలో నుంచుచును.
ఏలూరు } నూటూరి వర్వేశం
కృష్ణాజిల్లా. }
1-7-1922. } మేడ పాతకములు

తప్పని గుణములు! కొనుదు!! పరీక్షింపుము!!
ఆయుర్వేద పంచరత్న ములలో

చర క సంహిత
నూత్రస్థానము - చక్కని వ్యాఖ్యానముతో
తెనుగున
అచ్చుబడి తయారుగా నున్నది.
776 పుటలు-రూ 10 లే
కొద్ది కాపీలు మాత్ర మున్నవి.
కలయవారు : (8767)
డాక్టర్ అచట డిప్రెషన్ డి. ఎ. ఎం. డి. సి. యం.
మేనేజింగ్ డైరెక్టర్
ఆంధ్రఆయుర్వేద ఫార్మసీ (లిమిటెడ్)
19, హరిన్ రోడ్డు, మాంటూరోడ్డు మద్రాసు.
అని ప్రాయశః